Yunan Kralının anlaşma teklifini Venizelos reddetmiş
(Yazısı 2 ncide)

HABER

Bugünkü sayımız 16 SAYFA

5 kuruş - Telefon: 23872 | 5 Ağustos 1935 Pazartesi | Sene: 4 - Sayı: 1285

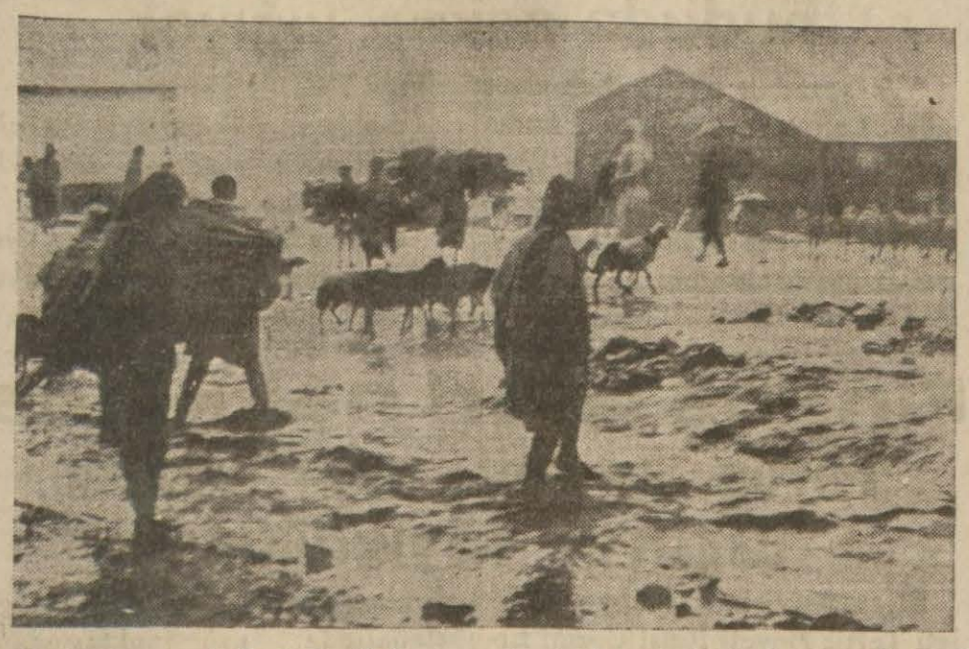

Yağmur mevsimlerinde Habeş merkezi olan Adisababa işte bu hale gelmektedir.

Habeş işi bitmedi

Harp hazırlıkları sürüp gidiyor

Bir İngiliz gazetesine, göre İtalyada

Bıçak kemiğe dayanmış:

Musoliniye karşı isyan hareketi çıkması muhtemelmiş!

Paris: 5 (A.A.) — Maten gazetesinin Londra aytarı Adisababadan gelen ve 1896 Aduan meydan muharebesine girmiş bulunan eski muharipler tarafından dün tertip edilen yurtsever toplantı büyük bir kalabalığın iştirak ettiğini bildiren telgrafları neşretmektedir.

Adisababadaki diplomasi çevrenlerinde muhtemel muharebeye ait gizli hareketler görüşülmektedir. Başlıca İtalyan hücumunun Masura - Adigrat demiryolunu bir üs olarak kullanacağı sanılmaktadır. Aksumun İtalyan askerleri tarafından zaptı, Habeşler üzerinde pek büyük maneviğ bir etki (tesir) yapacaktır. Çünkü Aksum münbit bir bölgenin merkezi olduktan başka Menelik zamanında İtalyan askerlerinin Habeşler tarafından kılçıtan geçirildiği alandır.

Birkaç günden beri Hal - Hal yakınında sınır üzerinde önemli miktarda Habeş askerlerinin toplandığı bildirilmektedir.

☛ *Habeşistana dair diğer yazılar 4 üncü sayfada*

İtalya

Avusturya hududunda büyük bir manevra yapacak!

Bu manevrada, İtalyanların buldukları ve motörleri durdutan esrarengiz bir ışık denenecek

(Yazısı 4 üncüde)

İstanbulda doğum ve ölüm statistiği

Son yapılan bir istatistiğe göre İstanbulda vefiyat miktarı senede on üç bine yakındır. Bunlardan 1100 kadarı veremden, 2500 ü kalp hastalığından dır. Diğer ölümlerin sebepleri de muhteliftir.

İstanbulda senevî 18 - 20 bin tevellüdat vardır. Bu hesaba göre 5 - 7 bin nüfus fazlalığı vardır.

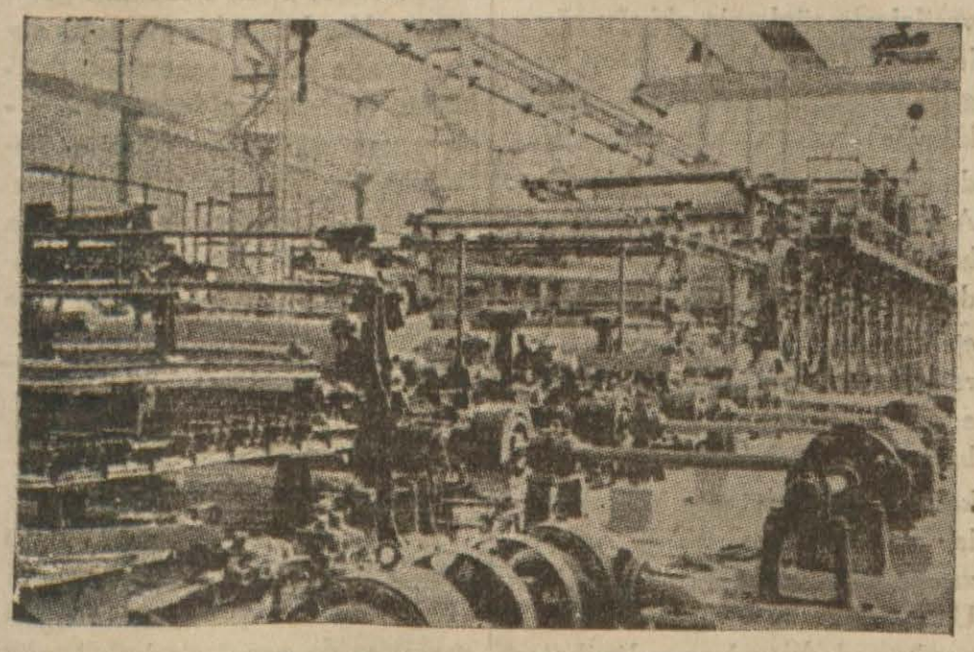

İzmit kâğıt fabrikasından bir görünüş .

İzmitteki kâğıt fabrikası

Hem kendimize, hem dış tecimimize yarıyacak

(Yazısı 11 inci sayfamızda)

Mimar Sinanın kabri niçin açıldı?

Mezarlardan çıkarılan Kafa kemiklerinde Yapılan araştırmalar

Bizde ve başka memleketlerde nasıl yapılıyor?

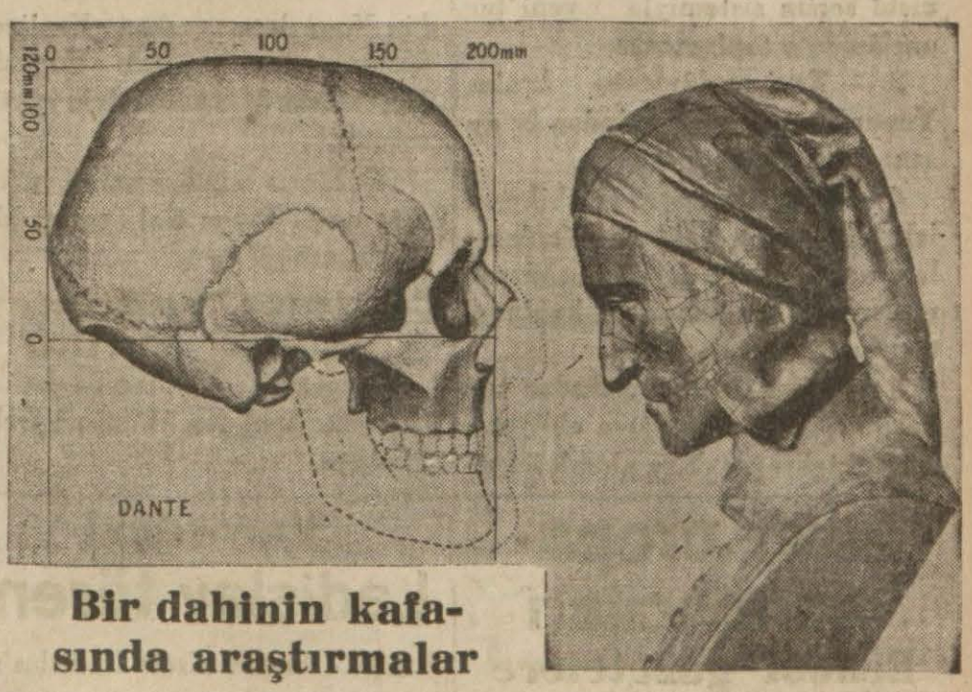

Bir dahinin kafasında araştırmalar

Tanınmış şair Dantenin Kafa kemiği ve bu kemiğin şaire ait heykel üzerinde tatbik edilmiş şekli

(Yazısı 11 nci sayfada)

1921 yılında bugün Atatürk Başkumandan olmuştu

5 Ağustos, ulusumuzun kurtuluş, tarihinde çok önemli bir dönüm yeridir. "Büyük Millet Meclisi„ 1921 yılının 5 Ağustosunda Atatürkü Büyük Türk orduları başkumandanlığına seçmişti.

Atatürkün Türk orduları başkumandanlığına seçiliş gününün yıldönümüne tesadüf eden bugünde Büyük Öndere Türk milletinin büyük minnetlerini sunarız.

İnanalım mı?

Kanser Tedavi ediliyormuş

(Yazısı 11 incide)

Hitlerin propaganda nazırı Göbels söz söylerken

Yahudi Düşmanlığı Nazi propagandacıları

Ecnebî gazetelere ateş püskürüyor

(Yazısı ikinci sayfada)

Kuduran kurt kasabaya dehşet saldı

Dörtyolda fecî bir tren kazası

(Yazısı 4 üncü sayfada)

Dünkü spor hareketleri

Galatasaray Macarları yendi. At yarışları, deniz müsabakaları, yağlı güreşler yapıldı.

Yukarda yelken yarışları ve at koşularından bir görünüş.. Altta yağlı güreşte Tekirdağlı Hüseyinle Çoban Mahmudun güreşi ve Galatasaray kalecisinin bir kurtarışı.

Yunan kralının uyuşma tekliflerini
Venizelos reddetmiş

Eski Yunan Krali Yorgi, bugünkü duruma bakarak Yunanistana dönmesi umudunun azaldığını görünce Venizelosa birtakım tekliflerde bulunmuş ve bu sefer onun yardımına dayanmak istemiştir.

Bu teklifler, Aneksartitos gazetesinin yazdığına göre, şunlardır:

1 — Kral Yunanistana ayak basar basmaz isyan mahkûmları için genel af ilân etmeğe söz verecektir.

2 — Parlâmentoyu dağıtarak nisbî seçim sistemiyle yeni bir parlâmento toplıyacaktır.

3 — Yeni parlâmento kralın Yunanistana gelmesinden üç ay sonra toplanmış olacaktır.

4 — Halka emniyet gelebilmesi için yeni seçim Çaldaris, Venizelos ve diğer parti şeflerinin bizzat girecekleri bir temerküz kabinesi tarafından yapılacaktır.

5 — İsyan üzerine ordudan çıkarılmış olan subayların ehliyetlilerini tekrar orduya almak üzere üç ay içinde özel bir heyet incelemeler (tetkikat) yapacaktır.

6 — Seçimde eğer hürriyetperver parti çoğunluk kazanırsa Venizelos hükûmet başına gelecektir.

Venizelosun dış siyasa fikirleri de kabul olunacaktır.

Bu gazeteye göre, Venizelos bu teklifleri kabul etmemiştir.

Çaldaris Yugoslavlarla görüşüyor

Bled'den gelen haberlere göre, Yunanistan Başbakanı Çaldaris dün Yugoslavın Anne Kraliçesi Mariyi görmüş, hem Yugoslav Başbakanı Stoyadinoviçle görüşmüştür.

Çaldaris bundan sonra hükûmet naibi Prens Pol tarafından kabul edilmiştir.

Çaldaris Yugoslavyadan ayrıldı

Belgrat, 5 — Yunan Başbakanı Çaldaris Bled'den Münihe hareket etmiştir.

Sofyada
Bir zengin yahudi sarraf öldürüldü

Sofya, 4 — Sofyanın belli başlı zengin Yahudi sarraflarından Yoko Simintoyu evinde boğup öldürdüler ve soydular.

Nişka sokağı Sofyanın merkezindedir. Yahudi sarraf, Mariya Luiza caddesindeki dükkânını saat dokuzda kapayıp evine yollanmış ve dükkânında bırakmağa cesaret edemediği mücevherat, beşi biryerde, kıymetli tahvilât ve paraları çantası ile birlikte evine götürmüştür.

Simintoyu günlerdenberi tarassut altında bulundurmuş olan katillerden üçü maymuncukla kapıyı açarak evin içine saklanmış bulunuyorlarmış. Sarraf içeri girince üzerine çullanmışlar, ağzını mendillerle tıkamışlar ve boğarak öldürmüşlerdir.

Sarrafın ailesi tebdili havada olduğu için evde kimse bulunmamış ve katiller Simintonun çantası içindeki yüz binlerce leva kıymetindeki para, altın ve saireyi çalıp kaçmışlardır.

Bu hâdise, buradaki zengin yahudileri çok korkutmuştur. Hükûmet katilleri henüz yakalayamamıştır.

Yugoslavvada aflar

Haber verildiğine göre, Yugoslavyanın muhtelif kısımlarında, seçimden önce ve sonra affedilen siyasa mahkûmlarının sayısı beş bini bulmuştur. Şimdi genel bir af iradesi hazırlanmaktadır.

Lehistanla Dançiğin arası açıldı
Notalar alınıp veriliyor, Lehistan hududa asker yığıyor

Varşovadan alınan haberlere göre, Leh orduları Danciğ hududunda tahşidata başlamıştır. Dançig hududunun 30 kilometre uzağında külliyetli miktarda Leh kuvvetlerinin toplandığı ve Leh donanmasına (hazırol) emrinin verildiği bildirilmektedeir.

Lehistan hükûmetiyle Danciğ serbest şehri senatosu arasında notalar alınıp verilmektedir.

Dancigdeki Nazi teşkilâtı, üyelerine Lehistana kömür ve dokuma siparişini yasak etmiştir.

Finans işleri hakkında
Teftiş heyeti reisi Cezmi Erçin'in söyledikleri

Bir muharririmiz, Maliye Vekâleti Teftiş Heyeti Reisi Cezmi Erçin ile görüşerek, malî işlerimiz hakkında şu malûmatı almıştır:

— Maliye Vekâleti üç ecnebi mütehassısı getirtmişti. Bunların faaliyetleri ne netice vermiştir?

— Geçen sene Maliye Vekâleti Fransadan üç uzman (mütehassıs) getirdi. Bunlardan biri Maliye Vekâleti teşkilâtı ve vazife taksimatı hakkında bir lâyiha hazırlamağa memur edilmişti. Fransa Maliye Nezaretinin genç müfettişlerinden biri olan bu zat, Mösyö H. Alphand, takriben bir sene kadar Ankarada ve bazı vilâyetlerimizde tetkikatta bulundu. Gerek Ankaradaki mesaisi sırasında, gerek seyahati esnasında kendisine bir Türk Maliye Müfettişi refakat etmekteydi. Bu zat işini bitirmiş; raporunu vekâlete vermiş ve memleketine avdet eylemiştir. Raporda, sureti umumiyede maliye teşkilâtı ile vazife taksimatı tetkik ve tahlil edilmekte ve daha fazla Fransa maliye teşkilâtından mülhem olarak bazı tekliflerde bulunulmaktadır.

"Diğer iki mütehassıs ise, henüz işlerini bitirmemişlerdir. Bunlardan Ch. Picharles vergi işleriyle, P. Mosé de hazine ve muamelâtı nakdiye işleriyle meşgul olmaktadır. Şimdi her ikisi de İstanbuldadır. Kendilerine bir Türk Maliye Müfettişi refakat etmektedir.

— Maliye Bakanı bütçe nutkunda ve bazı vergi kanunlarının müzakeresi sırasında, Kamutayın önümüzdeki kış devresinde bazı vergilere dair ıslahat kanunları getireceğini vadeylemişti. Bu kanunlar hazırlanıyor mu?

— Maliye Bakanının muhtelif vesilelerle söylemiş olduğu söylevlerde (nutuklarda), hangi vergiler üzerinde incelemelerde (tetkikatta) bulunulduğu açıkça ifade edilmişti. Bunlar malûmdur. Arazi vergisinde tahrir işleri, hayvanlar vergisinde vergi mikdarları, kazanç vergisinde işgal ettikleri mahallerin gayri safî iratları vergilerine karine ittihaz edilen mükelleflerin vaziyetleri başlıca mevzulardır. Maliye Bakanlığı tetkik bürosu bu mevzular üzerinde çalışıldığı gibi lâzımgelen talimat da verilmiştir. Ümit ediyorum ki, Teşrinisani ayında vadedilen kanun lâyihaları Kamutaya takdim edilmiş olur.

beyanname usulünden vazgeçilebilir mi ?

— Son senelerde, bazı memleketlerde bilânçoya müstenit beyanname usulünden feragat ederek zahirî karinelere istinat eyliyen vregilere temayül edildiği görülmektedir. Bizde dahi, vergi ıslahatında, usûl noktasından, böyle bir temayül mevzuubahis midir?

— Bu sualinizle çok esaslı bir bahsa temas etmiş oldunuz. Vergi matrahlarının tesbitinde müracaat edilecek usûl ne olmalıdır? Sualin cevabı biri nazarî, diğeri amelî iki noktadan verilebilir. Nazariyeye göre, vergi beyannameye ve safî kazanca veya hasılata göre alınmalıdır. Bunu temin eden usûl de beyannamedir. Harbi umumîden sonra, birçok memleketler beyannameye müstenit vergi tarhı usulüne girmişlerdir. Bizde de, kazanç vergisinde ticaret ve sanayi erbabından mühim bir kısım beyannameye tabi tutulmaktadır.

"Amelî vaziyete gelince; filhakika, beyanname usulünden ric'at hareket ve teşebbüsleri mevcuttur. Fakat bir kere beyanname usulüne girildikten sonra, bu usûlden geri dönmek pek müşküldür. Hele iktısadî işlerin sıkıntılı bir seyr takip ettiği ve kazanç seviyelerinin fazla inip çıkmalar gösterdiği devrelerde, beyanname usulünün muhafazası, mükellefler cephesinden pek zarurî olur.

Maliye memurlarının çalışmaları

— Yaptığınız teftiş sırasında Maliye memurlarının mesaisini nasıl buldunuz?

— Maliye memurlarının vazifelerini yapmak hususundaki gayretleri yerindedir. Ankaradakiler nasıl çalışıyorlarsa Ankara dışındakiler de aynı kuvvetle uhdelerine verilen vazifeleri ifaya gayret etmektedirler. Ben, maliye memurlarında çalışma itibariyle eksiklik değil, bilâkis fazlalık görürüm. Her hangi bir vilâyette veya kazada faraza saat altıda hükûmet konağına giderseniz, orada ancak maliye memurlarını bulabilirsiniz. Maliye memurlarını ehliyet noktasından da, çalışma tarzları kadar kuvvtlendirecek olursak, daha müsbet netayiç elde edileceği tabiîdir.,,

İskân genel direktörünün gittiği doğru değil

İskân ve nüfus genel direktörü Hasan Faikin Ankaraya gittiğini sabah arkadaşlarımızdan birisi yazmışsa da genel direktör henüz İstanbuldadır. Hasan Faik dün İstanbul mıntakası mülkiye müfettişi Fevzi Gürel ile birlikte, gelmekte olan göçmenlerin konuk yerlerini, yiyeceklerini, bakımlarını, sevk mahallerini gözden geçirmişler, bazı yerler aramışlar, gerekli görülen işler için işyarlara emirler vermişlerdir.

Nazi propagandacıları
Ecnebî gazetelere ateş püskürüyor

Almanyanın propaganda bakanı Göbels "düşmanlarımızı yere vuracağız,, diye başlıyan yeni bir söylevinde "şiddetle harekete geçmek zamanıdır. Bir kısım *yabancı* gazeteler bize saldırıyorlar. Bunlara şunu hatırlatmak isteriz ki, Almanyada hâkim olan yabancılar değildir. Biziz.. Bunlar, kendi işleriyle uğraşsınlar,, demiştir.

Alman hukukçuları şefi ve hükûmet bakanlarından Frank da, katolikleri kastederek: "Düşmanlarımıza yılanlara yapılan muameleyi yapacağız. Onları ezeceğiz.,, tehdidini savurmuştur.

* * *

Berlin 5 — Propaganda nazırı Göbels dün Essende gazetecilere şunları söylemiştir:

— "Almanlarla Yahudilerin evlenmeleri bundan sonra katiyen müsameha ile görülmiyecektir. Irkımızın gelecek nesillerde bozulmasına da razı değiliz. Kuvvetimizi tanıdığımız gibi düşmanımızı da tanyoruz.

Yaptığımz şey sadece bir temizlik ameliyesi, bir tasfiye kürüdür.,,

Göbels Almanyaya yapılan hücumlardan bahsederken şöyle demiştir:

— "Evlere mitralyözle hücum edilen yer, Almanya değildir. Bizim memleketimizde, başka bir devletin bayrağı hiç bir zaman yırtılmamıştır. Bu mazhariyetler, başka (medenî) milletlerindir.

Birkaç Yahudi mağazasının kırık camlarını görmek için Londradan Berline kadar gelmeğe ne lüzum vardı? Yınbaşlarında Belfast şehrinde evlerin yıkıldığını görebilirlerdi.

Fransızlara gelince; onlar bütün dikkatlerini kendi memleketlerinin içişlerine çevirseler daha faydalı olur.,,

Makenzen Hitlere iyice uydu

Berlin, 5 — Mareşal Fon Makenzen "çelik miğferler teşkilâtı,, ndan istifa etmiştir. Mareşal, istifasının sebebini anlatırken hususî teşekküllerin Hitlerin vücuda getirdiği milli birlik yanında, faydasız ve hatta zararlı oldluğunu söymiştir.

Varnadaki
Ladislav töreni

Leh - Macar Kralı Ladislâs'ın hatırası için tertip edilmiş olan tören Varnada başlamıştır. Bu tören Bulgar - Leh - Macar ittihadının bir sembolü sayılmaktadır. Bu törenin tertibinde önayak olan Lehlerdir. Söylendiğine göre, Lehistan, Bulgaristanı Slav Birliği peşinde koşmaktan vazgeçirmeğe çalışmaktadır.

Almanyada yahudi aleyhtarlığı

"Deyli Herald,, gazetesinde okunduğuna göre, Yahudi aleyhtarlığının durmadan ilerlemesi ve son zamanlarda Yahudilerin tevkifi üzerine, Frankforttaki Yahudiler İngiliz Konsolosluğundan yardım istemişlerdir.

Konsolos, İngiliz tebaası olmıyanlara da yardım edecek vaziyette olmadığını bildirmiştir.

Diğer taraftan Nazi teşkilâtına gireli daha iki yıl olmuş bir Alman da tevkif olunmuş ve birkaç yıl için kampa sürülmüştür.

Bu Alman, Yahudi mal sahiplerine başvurarak, "para verirlerse kendilerini Nazi hücumundan koruyacağını,, söylemiştir.

Islatılan yahudi öldü

Berlinden Röyter Ajansının bildirdiğine göre, geçenlerde bir kahvede hücuma uğradıktan sonra dışarı çıkarılıp ıslatılan Doktor Klaynfeld adlı Yahudi, aldığı yaraların tesiriyle hastanede ölmüştür.

Almanyada
Masonluk kalmadı

Havas Ajansına göre Saksonyadaki Mason locası kapatılmıştır. Bu suretle Almanyada hiçbir Mason kurulu kalmamıştır.

Dobriçeye bomba atan tayyare

Bükreş, 4 — Dobriceden bildirildiğine göre, temmuzun otuz birinci günü saat 16 da bir yabancı bombardıman tayyaresi Yujeu - Kord adlı bir Romen köyünün tarlaları üzerine 500 metre yükseklikten bomba atmıştır.

Bomba patlayınca etrafta köylüleri telâş, korku ve heyecan almış, ahali tarlalarından evlerine kaçışmağa başlamışlardır.

Askerî tayyare bombayı atar atmaz derhal yükselmiş ve bulutlar arasına karışarak kaybolmuştur.

Huduttaki Romen askerî nöbetçileri tayyareyi göremediklerini söylemişlerdir.

Bomba hâdisesi bütün Dobricede çeşit çeşit tefsirlere yol açmıştır.

* * *

Yukarıki yazı dizildikten sonra şu malûmatı aldık:

Viyanadan "Deyli Herald,, gazetesine bildirildiğine göre, Romanyada Korbuldesu isimli bir köye, bir tayyareden bomba düşmesiyle köy allak bullak olmuştur.

Tayyare köyün üzerinden geçmekteyken, bomba inmiştir.

Bomba, köyün ağzına düşmüş, kimseye çarpmamıştır.

Fakat o civardaki bütün pencereler kırılmış, bu yolda epey zarar olmuştur.

Sonra, bunun, bir Romen bombardıman tayyaresi olduğu ve bomba atma aleti birdenbire açıldığı için bombanın yanlışlıkla düştüğü anlaşılmıştır.

Benim görüşüm:

Bismarkın hoş bir hikâyesi:

"Dipdiri insanları öldürmek olur muya?...„

Bir fıkra anlatayım.

Fransızlar, Bismarka demişler ki:

— Sizin topçularımız, bizim yaralılarımız üzerine top atıyor...Bu olur şey mi?...

Bismark cevap vermiş:

— Ya sizin topçularımız bizim sapsağlam adamlarımız üzerine top atıyor ya... Bu, olur mu?

Sade güldürmek için söylenmişe benziyen bu sözü uzun uzun düşünürsek içinde biraz da "hikmet„ yok mu?...

. . . . .

Bundan 491 yıl önce, Varnada, bizimle çarpışmıya gelen bir Leh Kralı Ladislâs öldürüldü. Dün, Bulgarlar, bu münasebetle bizim aleyhimize tören yaptılar. Bizim de, geçen asırlar içinde nice nice kumandanlarımız, askerlerimiz Haçlılar (ehli salip) ordusuna giren bütün kavimler, milletler tarafından öldürülmüştür.

Bunlar, tarihin sinesindeki yaralardır... Yeniden azmaları için niçin onları deşmeli?... Fakat, Bulgarlar, her fırsattan istifade ederek, eski yaralara parmakla - rını sokuyor, kurcalıyor işte... Geçmiş zamanların hatıraları, hayırlı bir maksatla anılırsa elbette iyidir. Fakat eski kinleri kabart - mak için anılırsa, bizim Bulgarlara nazaran hatırlıyacak pek daha müthiş ve taptaze davalarımız vardır!

Bismarkın dediği gibi:

— Haydi beş asır evvel filânca kral memleketinden kalkarak kendi ayağıyle muharebe etmeğe gelmiş... Mukadder ölümü araya araya bulmuş... Ya daha bundan bir çeyrek asır evvel köylerinde, şehirlerinde işleriyle güçleriyle mşgulken Balkan harbında Bulgar baskınına uğrıyarak camilere doldurulan ve dipdiri yakılan, sapsağlam, yüz binlerce insan.... Bu, olur şey mi?...

(VA-NO)

ŞEHİR HABERLERİ

Limon ihtikârı!

Mevcut stok azalınca fiyatlar yükseldi

Son günlerde şehrimizde limon fiyatları yıllardanberi görülme - miş bir fiyata yüselmiştir ve bu işle yakından alâkadar olanların söylediğine göre gemi azıya almış bir limon ihtikârı vardır.

Son haftalar içinde şehrimizde küçük boy limonlar perakende olarak 4 - 5 kuruş, orta boylar da 6 - 7 kuruş arasında satılmaktadır. Limon tacirleri buna sebep olarak kontenjanda gayet az li - mon hissesi verilmesini ve şimdi de şehirde limon stoku kalmamasını öne sürmektedirler. Halbuki piyasada yaptığımız tahkikata göre bu ayın başında şehirde en az 800 sandık limon vardı. Sonra Ağustos kontenjanından istifade edilerek yeniden limon da çıkarılmaktadır. Yalnız vaziyetten istifadeye kalkan ve piyasaya hâkim olan bir kısım limon tacirleri varlığı yokluk haline sokmakta ve limonu diledikleri fiyata sattırmaktadırlar.

—o—

üzüm piyasamızda bozgunculuk yapanlar

Boş yere gayretkeşlik ediyorlar

Almanyadaki ticaret mümessilimiz son hafta verdiği raporda Almanyada Türk piyasasında istenilen fiyatlara itimat edilmediğini, bu yüzden bilhassa üzüm üzerindeki satışlarımızın garip bir vaziyete düştüğünü bildirmiştir.

İzmirde bir fiyat birliği bulunduğu halde tespit edilen fiyatlardan aşağı daima Alman piyasasına teklifler yapıldığı bildirilmektedir. Böyle kaçamaklı bir şekilde teklif yapan İzmir ihracat evleri daha iyi iş görmektedirler.

Fiyatların indirilmesi Alman piyasasında olduğu kadar aynı mahsulü yetiştiren Yunanistanın bile hayretle karşılanmıştır. Buna mukabil komşu Yunanistan fiyatları bir santim bile indirmemeğe âzamî dikkati göstermektedir. Hattâ Yunan ihracat tacirleri bu düşüklüğün kendi piyasalarını da mutazarrır edeceğini görerek İzmirde bu şekilde hareket eden ihracat vlerine, hareketlerinin doğru olmadığı şeklinde mektuplar yazmışlardır.

—o—

İş kanunu hakkında şehrimizde incelemeler yapılıyor

Önümüzdeki devrede Kamutayda görüşülecek olan iş kanunu etrafında alâkadarlarla son bir temas yapmak üzere şehrimize gönderilen Ekonomi Bakanlığı İş Bürosundan Halûk şehrimizdeki fabrikalarla birer birer temasa başlamıştır. Halûk evvelce fabrikalara bildirilmiş olan suallere cevaplar almaktadır.

İstanbulda yapılan halis Ingiliz kumaşları

İzmir ticaret odasının tetkikler yapmasına yol açtı

İzmir Tecim (Ticaret) Odası - nın, bazı yerli kumaşlar üzerine sanki bu kumaşların dış illerde yapılmış gibi gösterilmesi için birtakım yabancı damgalar vurul - masından ötürü incelemeler yap - tığı ve bu durumu (vaziyeti) bir yandan da hükûmete bildirdiği haber verilmektedir.

İzmir Tecim Odasının elkoy - duğu bu durum bilhassa şehrimizi ilgilendirmektedir. Çünkü bu iş buradaki bazı özel mensucat fabrikaları tarafından yapılmaktadır. Ve bu hal yeni de değildir. Aşağı yukarı beş, altı yıldanberi sürüp gelmektedir. Bu bakımdan iş burada da alâka uyandırmıştır.

Memleketimizde ötedenberi yabancı kumaş satmakla meşhur üç müessese vardır ki hâlâ halis İngiliz kumaşları (!), âlâ İskoç malları (!) sattıklarını her vesile ile ilân etmektedirler. Fakat gümrük kayıtlarına göre yıllar vardır ki dış illerden bu şekilde elbiselik kumaşlar gelmemektedir. İşin garibi bu müesseselerin sattığı kumaşların kıyısında İngiliz malı olduğunun yaldızlı harflerle yazılı olmasıdır. İşte işin içyüzü buradan başlamaktadır. Bu müesseseler yerli fabrikalara kendi verdikleri desenler üzerine ve bu damgaların vurulması şartile sipariş vermekte ve yaptırmaktadırlar.

Dün bu hususta kendisiyle görüştüğümüz bir fabrikatör diyor ki:

"— Bu hal vardır ve yıllardanberi devam etmektedir. Fakat bununla yerli endüstrinin yükselişi hesabına iftihar etmek de lâzımdır. Çünkü hiç şüphesiz bu hal, yerli endüstrinin Avrupa malları derecesinde mal yapmak ve onlarla rekabet etmek seviyesine geldiğini gösterir. Bu, böyledir de. Yapılan kumaşlar hiçbir zaman aslından da farkedilemez. Bu taklit işi dünyanın her yanında almış yürümüştür. Koskoca Japon endüstrisi yukarıdan aşağı dünyanın en maruf firmalarının mallarını taklit etmekle geçinir gider. Bu bütün dünyaca da bilinir.

"Bizde bu şekil olmıyabilirdi. Fakat o müesseseler de ne yapsınlar ki yerli endüstrinin kudretini anlamıyan, gümrük şartlarından haberi olmıyan ve hâlâ arkasına İngiliz kumaşından başka kumaş giyemiyeceğini iddia eden kimseler vardır...„

Belediye, sebze ve meyve halini genişletecek

Öğrendiğimize göre belediye önümüzdeki ilkbaharda Kerestecilerdeki yeni sebze ve meyve halini büyültmeğe başlıyacaktır. Vakıâ halin şimdiki ismi sebze ve meyve halidir amma ancak meyveciler halin içine sığabilmektedirler. Yalnız sebze satanlar ise tamamen halin dışında kalmışlardır. Bunun için belediye meyve mevsiminin bitmesinden sonra sebzecilerin de halin içine sığıştırılmasına çalışacaktır. Sonra da hal genişletilecek ve arzu edilen şekle girecektir.

Halin bu yeni kısmının projesi hazırlanmıştır. Bu projeye göre hal, eski sebze hali kısmına tesadüf eden büyük duvarın yanındaki arsaya doğru uzatılacaktır. Mukabil duvarın kıyısına ise yeniden on mağaza yapılacaktır. O vakit hale patates, yoğurt, yumurta, soğan, kavun karpuz, limon ve portakal tacirleri de alınacaktır.

—o—

Kadıköy - Haydarpaşa iskelesi yapılıyor

Akay idaresinin yaptıracağı yeni Kadıköy iskelesinin inşaatına Kasımpaşadaki havuzlarda başlanmıştır.

Şimdiki halde iskelenin üzerine kurulacak dubalar hazırlanmaktadır. Bu dubalar yedi tane olacak ve binanın demir iskeleti bu dubalar üzerine tutturulacaktır.

Binanın iskeletine ait demir malzemeler Avrupadan gelmiştir.

Yeni Kadıköy - Haydarpaşa iskelesinin inşaatı önümüzdeki yaz mevsimine kadar ikmal olunacaktır.

Alemdağında

Büyük bir fundalık yandı

Dün sabahleyin Alemdağında bi orman yangını olmuştur. Yangını gören köylüler bir taraftan ateşi söndürmeğe çalışmakla beraber, diğer taraftan ilçeye haber vermişler ve itfaiyeden yardım istemişlerdir İtfaiyenin ateş sahasına sokulamaması ve sert esen rüzgâr yüzünden yangın Otuzbir Kavaklara kadar ilerlemiştir.

Akşam saat 18 e doğru Alemdağı civarına gelen ateş dağın eteklerine sirayet etmeğe başlamıştır. Nihayet yangın zorlukla söndürülebilmiştir.

Oldukça geniş bir fındalığın yandığı tahmin edilmektedir. Kast olup olmadığı hakkında tahkikat yapılmaktadır.

HABER:

Yalnız dünkü gazetemizde, Türkiynin üç yerinde orman yangını olduğu yazılıydı. Bugün de Alemdağının önemli bir parçasının "kazaya uğradığını„ elemle öğreniyoruz. Türkiyede ormanlar zaten harap olmuştur. Geri kalanların üzerine, göz bebeğimiz gibi titrememiz lâzımdır.

Orman yangını çıkaranlar, adam öldürmüş, (hem de katliâm yapmış„ gibi takibata uğratılmalıdır.

Şikâyetler ve dilekler

Sulumanastır pazarı kaldırılmalı!

Kocamustafapaşada bakkal İbrahim imzal bir mektupta deniyor ki:

"Kocamustafapaşada perşembe günleri, Samatyada Sulu manastırda da pazar günleri pazar kurulmaktadır. Her tarafın kapalı olduğu pazar günü Sulu manastırda kurulan bu pazar çok rağbet görmekte, bu suretle dükkân sahibi esnafı çok zarara sokmaktadır.

Bunun için bütün esnaf esasen kalabalık bir semt olmıyan bu Sulu manastır pazarından şikâyetçidir. Herkesin dileği bu pazarın kaldırılması ve kalabalık bir semt olan Kocamustafapaşada pazarların cumartesi gününe nakledilmesidir. Esasen bu iki semt birbirine çok yakın olduklarından bu pazardan Samatyalılar da pekâlâ istifade edebilirler.„

Dükkân sahibi esnafın bu dileğine dükkân sahibi olmıyan işçi, memur gibi halk acaba iştirak ediyorlar mı?

—o—

Ismet inönü

Giresun, 4 — 3 ağustosta Erzincandan hareket eden Başbakan İsmet İnönü Şarkî Karahisara uğrayarak dün akşam Giresuna varmıştır.

—o—

Çırağını yaralayan aşçı

Tire aşçılarından Mehmet, pazar günü çıraklarını ve şoför Mustafayı alarak Paşaçeşme mesiresine gitmiştir. Akşam dönüşte Mustafa tabancasını karıştırırken içinde bulunan bir kurşun birden ateş alarak aşçı çırağı Fuada isabet etmiştir. Fuat ağır surette yaralanmış ve hastaneye kaldırılmıştır.

Adliye işe el koymuştur.

POLİSTE

Kolundan yaralandı

Toptaşında Helvacı sokağında 6 numaralı evde oturan Avniyi aynı mahallede oturan Tahir kolundan yaralamış, yakalanmıştır.

Ciro bahanesiyle

Galatada Kemankeş caddesinde oturan Hamdi dükkân tutmak ve mallarını ciro etmek bahanesiyle Hikmet, İbrahim isminde iki kişi tarafından 270 lirasının dolandırıldığını iddia etmiştir. Hikmetle İbrahim yakalanmıştır.

Çabuk söndürüldü

Gülfem sokağında Haticenin evinde oğlu Hayrettin nargile içerken yere düşen ateşler döşeme tahtasını tutuşturmuş, fakat çabuk söndürülmüştür.

Sarhoşlukla

Karagümrükte Karabaş mahallesinde oturan koltukçu Burhanettinle Muharrem sarhoşlukla kavga etmişlerdir. Burhanettin Muharremi yaraladığından yakalanmıştır.

Kahve içemeyince

Çeşme meydanında oturan Burhanettin ve Cemalettin isminde iki kardeş, Şişhanede Acem Hüseyinin kahvesine giderek kahve içmek istemişlerdir. Kahveci paydos ettiğini söyleyince kızmışlar, Hüseyine küfrettikleri gibi kahvenin camlarını da kırdıklarından yakalanmışlardır.

—o—

Et fiatları ucuzladı

Son günlerde havaların fazla sıcak gitmesi ve Anadoludan da fazla koyun gelmesi yüzünden et fiyatları düşmeğe başlamıştır.

Balıkpazarı kasap dükkânlarında dağlıçın kilosu otuz beş kuruşa satılmaktadır. Fiyatların düşmesine en büyük sebep olarak, sıcaklar dolayısile, halkın etli yemeklere fazla rağbet göstermemesi ileri sürülüyor.

Habeş işi bitmedi

Harp hazırlıkları sürüp gidiyor

Bir İngiliz gazetesine, göre İtalyada Bıçak kemiğe dayanmış:

Musoliniye karşı isyan hareketi çıkması muhtemelmiş!

Habeş - İtalyan davası halledilmiş değildir

Pek çok kimselerde "Habeş — İtalyan davası Cenevrede artık sulh yoluyla halledildi!„ gibi bir kanaat uyanmıştır. Fakat bu, doğru değildir. Zira, Cenevrede pamuk ipliğine bağlanan iş, Habeşistan meselesi değildir; Ual Ual ihtilâfıdır ki, bu, koskoca Habeş davasının ancak bir cüz'üdür. Diğer taraftan, İtalyanın müstemleke hırsını Habeşistanda teskin bahsi vardır ki, bu, hiç de halledilmemiştir. Nitekim, son haberler, İtalyan süel (askerî) hareketinin devam ettiğini gösteriyor. Habeşliler de korunma çarelerini aramaktadırlar.

İtalyada yeni asker hazırlıkları

İtalya - Habeş ihtilâfını silmek için Uluslar Kurumunun bulduğu formülü İtalyanlar bazı itirazlarla kabul etmişlerdi. İtalya isteklerine çok sarılmakta ve bunlar yerine getirilmezse süel hazırlıklarına devam kararını verdiğini anlatmaktadır.

Söylendiğine göre, yeni sınıflar sefer ber edilecektir. Yarı resmî çevrenler bu şayiayı teyit etmektedirler.

Romadan gelen bir haber şöyle diyor:

("İtalyan çevrenleri, (muhitleri) süel harekât yapılmadıkça, Habeşistan meselesinin memnuniyete değer bir surette başarılamıyacağı düşüncesindedir. Bu çevrenlerin dediğine bakılırsa Habeşistan İtalyanın kuvvetini denemeli ve öğrenmelidir.„

İngiltere, İtalya, Fransa arasında yapılacak konuşmalara on güne kadar Pariste başlanacaktır.

Para sıkıntısı

İtalyanın Londradan para aradığı ve bu teşebbüslerin neticesiz kaldığı İngiliz gazetelerinde görülmektedir.

İngiliz gazetelerinin yazdığına göre, Londra bankerleri, İtalyanın finansal durumunu çok ciddî buldukları için herhangi yeni istikrazın tehlikeli olacağı kanaatindedir.

İngilizler, İtalyayı müflis gibi görüyor

Devli Herald finansal muhabirinin yazdığına göre, İtalyanın paraca durumu Londrada o kadar ciddî telâkki edilmektedir ki, İngiltereden İtalyaya ihracat yapan tacirler, bunu durdurmağı düşünmektedirler.

İngiliz tecim bakanlığı mümessillerile, kömür ihracatçıları görüşmeler yapmış mevcut hesaplar temizlenince ye kadar İtalyaya kömür ihracatı kesmenin nasıl olacağını soruşturmuşlardır.

Musoliniye karşı isyan ihtimali

Deyli Herald: "Banka muamelesi yapan müesseselerden gelen haberlere bakılırsa, M. Musolininin siyasasına karşı muhalefet o kadar süratle artmaktadır ki İtalyada bir isyan çıkması artık imkânsız sayılamaz„ demektedir.

Gazete şöyle devam ediyor:

"Son günlerde kömürle bakır ve nikel gibi mühim maddelerin ithali hükûmet inhisarı altına alınmıştır. Bu tedbirler M. Musoliniyi ne gibi ciddî ekonomik zorluklar karşısında bıraktığını isbat etmektedir.„

Brükselde İtalya aleyhinde gösteri

Brüksel 5 — Sergideki İtalyan paviyonu önünde toplanan komünistler İtalya aleyhinde nümayişler yapmışlardır. Komünist mebuslardan biri, paviyonun mermer merdivenlerinin üstüne çıkmış, o civarda çok kalabalık olan halka hitap ederek şöyle demiştir:

— Bugün gene harp tehlikesi başgöstermiştir. İtalyan faşizmi, barış ve istiklâli istiyen Habeşistanı kana ve ateşe boğmak istiyor.„

Nümayişçiler paviyonun büyük salonuna girmişler, burada karşılaştıkları İtalyan muhafızlarla dövüşmüşlerdir. Bu arada Musolininin resmini yırtan bir nümayişçi hafifçe yaralanmıştır.

Vakayı haber alan polis nümayişçileri dağıtmış ve içlerinden birini tevkif etmiştir.

Beşinci hakem

Paris, 5 — Paris Soir gazetesinin haber verdiğine göre Habeşistan - İtalya meselesini görüşecek olan komisyonda beşinci hakem, Yunanistanın Paris elçisi ve Cenevre delegesi Politis olacaktır.

Hâlâ sevkiyat

Napoli, 5 — Nazario Soro vapuru 1500 işçi ve mühim miktarda harp malzemesi ile Eritreye doğru yola çıkmıştır.

İtalyan - Japon aytışması

İtalyan gazetelerinden "Tribuna„ yazdığı bir yazıda Japonyayı ele alarak demektedir ki:

"Eğer Avrupa, İtalyanın bugünkü kararının ne derece yerinde ve önemli olduğunu anlıyacaksa, bunu Japonyanın Habeşistana nüfuz etmeğe başlamış olması dolayısiyle anlıyacaktır.„

İtalya

Avusturya hududunda manevralar yapacak

Esrarengiz bir ışık tecrübe edecek

İtalyan ordusu büyük manevralarını gelecek ay Avusturya hududunda yapacaktır. Manevralarda beş yüz bin asker bulunacaktır. Kral, Musolini, erkânı harbiye reisi manevraları takip edecektir. Söylendiğine göre manevralarda esrarengiz bir ışık tecrübesi de yapılacaktır. Karada ve havada motörleri durduran, hücum hatlarına zarar verdiği söylenen bu ışık, harp olursa Habeşistanda da tecrübe edilecektir.

Ateş bahası

Beşiktaştan Taksime 15 kuruş

Halk şikâyet ediyor

Beşiktaş ile Taksim arasında işliyen tramvay şirketi otobüsleri ilk işlemeğe başladıkları zamanki tarifeyi hâlâ muhafaza etmektedirler..

Bunun için Beşiktaş ahalisi bir çok imzalı bir mazbata hazırlıyarak Bayındırlık Bakanlığına vereceklerdir. Bu mazbataya imza koyanlardan biri:

— "Taksim ile Beşiktaş arasındaki ücret 15 kuruştur. Halbuki çok defa birkaç kişi birleşip onar kuruş mukabilinde bir taksi tutuyoruz.

Bütün nakil vasıtaları tarifelerini indirdikleri halde tramvay şirketine ait olan otobüsler işlemeğe başladıkları zamandanberi hâlâ eski fiatını muhafaza ediyorlar. Biz de bunun üzerine Bayındırlık Bakanlığına şikâyet ediyoruz.„ diye dert yanmaktadır.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

Hem kaçan hem küfreden adam

KURUN — (Hem kaçar hem küfreden adam) başlıklı Asım Usun yazısı Bulgarların Türk düşmanlığından bahsetmektedir.

Asım Us, Bulgar dış bakanlığında yüksek bir postu olan Bojinofun Trakya Bulgarların olduğu ve Bulgarlara verilmesi lâzımgeldiği hakkında çıkardığı kitap için diyor ki:

Bu kitabın iki dost devletin dostluğu bozamıyacağını çünkü bu fikrin Bojinofun şahsî fikirleri olduğunu söylüyorlar.

Bulgar dış bakanlığında memur olan bir adamın çıkardığı kitapdaki fikirlere, o adam yerinde muhafaza edildikçe, Bulgar hükûmeti de iştirak etmiş demektir.

Bu meseleyi bir kalem geçelim. Ya Varnadaki hâdiseye ne diyelim. Bugün eski Leh kralı Lâdislâs adına yapılmakta olan törene ne diyecekler? Bu tören doğrudan doğruya Slav ülkelerinde Türk düşmanlığı uyandırmaktan başka nasıl bir erge (maksat) ile yapılabilir? Böyle olunca bu töreni hazırlıyan Bulgar hükûmetinin Türklere karşı dost olduğuna kim inanır?

CÜMHURİYET — Boğazların tahkimi işinde yanlış bir düşünce başlıklı Abidin Daverin yazısında Deyli Ekspresin Boğazların tahkimine dair yazdığı yazıyı uzun uzadıya anlatıyor ve Boğazları bizim niçin tahkim etmek istediğimiz, bu fikrimizi kabul eden devletlerle etmiyen devletlerin düşünceleri çiziliyor ve neticede deniliyor ki:

Boğazların barış zamanında, tahkimini istiyenler, Türkiyeye ve Karadeniz devletlerine karşı fena tecavüzî fikirler beslemiyen devletlerdir; tahkimat istemiyenler ise, Türkiyeye ve Karadeniz devletlerine karşı fena ve tecavüzî emeller besliyenlerdir.

Boğazlar Türkiyenin ve Karadenizin kapısıdır. Komşu evinin kapısı, açık kaldığını kimler ister, kimler istemez; malûmdür.

ZAMAN — 15 bin veremliye 150 yatak adındaki başmakalesinde şirketlerden alınacak olan iki milyon lira ile şehrin ve hattâ Türkiyenin en büyük ihtiyacı olan hastane yapılmasını istemekte ve artık 15 bin veremliye bir yatak isabet eden memlekette bundan başka yapacak bir şey olmıyacağını söylemektedir.

Istanbulun Anadolu kıyısında

Sivri sinek mücadelesi

iyi sonuç verdi

Sıtma mücadele heyeti 1929 senesindenberi Anadolu yakasında yaptığı sivrisinek mücadelesi neticesinde önemli sonuçlar almıştır.

Mücadele heyeti başkanı bu hususta bir gazeteciye şunları söylemiştir:

— "İstanbul sıtma mücadele sahasında evvelce oturulamazdı. Halbuki Haydarpaşadan Pendiğe kadar olan saha İstanbulun en güzel sayfiye yeridir. Sivrisineklerin izalesi yüzünden her gün biraz daha fazla buralara rağbet artmaktadır.

Bazı sivrisinekler vardır ki dank lık hastalığı ile sarî hümmayı naklederler. Biz bu hastalıkla da mücadele ettik. Bugün oraları her türlü sivrisinekten temizlenmiş bir haldedir.„

Dörtyolda feci bir tren kazası

Ve kuduz vakası

Dörtyoldan bildiriliyor:

Erzin nahiyesinde Mehmet karısı ve kızkardeşi ile beraber araba ile çiftlikten köye dönerken Toprak kaleden İskenderuna giden şimendifer yolu üzerinden arabayı geçirmek istemiştir. Arabanın tekerlekleri raylara takıldığından durmak mecburiyetinde kalmıştır. Bu sırada süratle gelen şimendifer arabaya çarparak hayvanlar da dahil olmak üzere içindekileri ve arabayı parça parça etmiştir.

Şimendifer makinisti tevkif edilmiştir. Tahkikat başlamıştır.

Gene Erzin nahiyesine kuduz bir kurt hücum etmiştir.

Kurt gece saat 8,30 da kasabaya girmiş, 30 kadar sığır ve birçok köpeği yaralamıştır. Kurdu yakalamak için dışarıya fırlıyan halktan da birkaç kişi yaralanmış biri ölmüştür.

Kuduz kurt sokaklarda sabaha kadar önüne rasgelene saldırmıştır. Bütün köy halkı kurda ateş ettiği halde bir türlü vurmağa muvaffak olamamışlardır. Ancak ortalık ağardıktan sonra kurtla yalnız başına mücadele eden bir adamın attığı kurşunla kuduz kurt alnından yaralanarak ölmüştür.

Belediye yaralanan hayvanları derhal öldürmüş, ahaliden yaralananları da tedavi altına almıştır.

Kezbanın papasa teslim ettiği eşya yok olmuş...

Fenerbahçede Jozef isminde bir papas polis tarafından yakalanmış ve hakkında tahkikata başlanmıştır.

Kezban isminde bir kadının iddiasına göre, bundan üç ay kadar evvel taşraya giderken şahsî eşyalarını bir sandık içinde papas Jozefe teslim etmiştir.

Kezban avdet edip sandığı papastan alıp açtığı zaman bir kısım eşyasının yokolduğunu görmüş ve zabıtaya haber vermiştir.

Sovyet uçağı

Kutup yolile Amerikaya niçin gidemedi

Kutpptan geçerek Amerikaya gitmek üzere yola çıkan Rus uçağının benzin ve yağ tevzii tertibatının bozulması yüzünden geri dönmek mecburiyetinde kaldığını dün yazmıştık. Makinenin nasıl sakatlandığına dair Anadolu ajansının verdiği izahatı yazıyoruz:

Moskova, 4 (A.A.) — Kuzey deniz yolu genel direktörlüğü U. R. S. S. 25 ucağı mürettebatından bir rapor almıştır. Bu raporda uçağın benzin kaçırdığından önceki tahminlerden fazla benzin yoğatılmış (istihlâk etmiş) bulunduğu bildirilmektedir.

Mürettebat bu hâdisenin sebeplerini bulmağa ve ortadan kaldırmağa muvaffak olamamışlar, yola devamdan vazgeçerek Leningrad bölgesindeki uçak alanlarından birine inmek için izin istemiştir.

İzin verildiğinden uçak Leningratta yere inmiştir.

Uçak karaya indikten sonra uçuş sırasında benzin tevzi sisteminin iyi işleyememesini incelemek için bir komisyon kurulmuştur.

—o—

Futbol heyeti toplanıyor

İstanbul futbol heyeti önümüzdeki çarşamba günü Beyoğlu halkevindeki mıntaka merkezinde saat altıda ilk toplantısını yapacaktır. Futbol heyeti üyelerinin çarşamba günkü toplantıya gelmeleri rica olunmaktadır.

—o—

Hindistanda

3000 işçinin isyanı

Bombaydan bildirildiğine göre, Misor'da altın sahalarındaki 3 bin işçi grev yaparak altınların saklandığı yere ve büroya saldırmak üzereyken Misor hükûmet polisi tarafından kendilerine ateş açılmıştır. Üç kişi yaralanmıştır. Bir kişi öldürülmüştür.

Grevciler, mahallî mahkeme binasını ateşe vermişler, diğer emlâke büyük zararlar vermişlerdir.

Garip bir hal:

Birbirlerile döğüşenler şimdi birbirlerinin akibetlerile uğrşıyor!

İngiliz eski muhariplerinden bir grup daha Alman eski muhariplerini görmek ve bilhassa vaziyetleri hakkında malûmat almak üzere Berline gitmiştir.

İngiliz muhariplerine söylendiğine göre, bugünkü Alman temerküz kamplarında mahpus olanların yarısı eski muhariplerdir. İngiliz eski muhariplerı, bilhassa bunlarla alâkadardır.

Almanyadaki eski muharip teşkilâtları hakkında incelemeler (tetkikler) yapacaklar, liderleriyle konuşacaklardır.

Birçok Alman eski muhariplerinin bulunduğu söylenen kamplara da girmeğe teşebbüs edeceklerdir.

Geçmiş olsun

İki genç Boğulmak Tehlikesinden kurtarıldı

Dün Marmaradan İstanbula gelmekte olna "Talii yaver„ motörü Yeşilköy açıklarından geçerken motörün kaptanı iki gencin denizde ölümle pençeleştiklerini görmüş ve derhal dümeni bu iki gencin üzerine kırmıştır. Kaptan Mehmet motörün sandalına binerek kendilerinden geçmek üzere bulunan Osman Nuri ve Mehmet Ali adlarında bulunan bu iki genci kurtarmış ve ilk tedavilerini motörde yaptıktan sonra İstanbula getirerek zabıtayı haberdar etmiştir.

Yapılan tahkikatta Osman Nuri ile Mehmet Ali Sabahleyin botla Floryaya gitmek için yola çıkmışlar ve şiddetle esen rüzgâr yüzünden bot alabora olmuştur. Sahilden epeyce uzak olmaları ve botun sulara kapılarak kaybolması, kuvvetlerini kesmiş ve boğulmak üzere iken motör imdatlarına yetişmiştir.

le tahammül edemedim. Belki bir ders olur diye burnunu, yüzünü kestim. demiştir.

Yazan: KADiRCAN KAFLI No. 84

Şimdiden Selarnoyu bırakmak için izin istemiye geldim.

Gemisinin kıç kasarasında Turgut Reisle ve diğer reislerle beraber oturan, önlerindeki haritada çizgiler ve halkalarla uğraşan Piyale Bey de başını kaldırmıştı.

Herkesin baktığı yere bakmış. Kızıl Kadırgayı görmüştü.

Diğer reisler de onun gibi yapmışlardı.

Turgut Reis gururla söylendi:

— Hüsmenin gemisi... Fakat nereye gidiyor? Hüsmen xReis filomun gözbebeğidir, Piyale Bey... Biraz delicedir. Atılgandır. Başıboş gezmeyi sever... Fakat bunları çok görmem. Çünkü gençtir.

Piyale Bey cevap verdi:

— Duydum ve gördüm. Hak verdim. Lâkin dün akşam onun iki levendi buraya geldiler ve bir esir kızı istediler. Güya bu kız Hüsmen Reisin sevgilisi imiş...

Kurdoğlu Ahmet Bey:

— Hüsmen buraya geliyor... Dedi.

Turgut Reis Piyale Beye döndü:

— Gelsinler... Herhalde yeni bir haberi vardır. Kendisi de kumanda yerinde... Demek ki yarası ağır değilmiş... Çabuk kalktı.

Kızıl kadırga, Paşa başkardasına mahmuz vuracak gibi doğru geliyordu. Ansızın Güzel bir dönüş ve sonra rampa yaptı.

Kızıl Kadırganın güvertesinde tış yoktu ve herkes, savaşa hazırlanmış gibi duruyordu. Frenk Süleyman:

— Keşki Turgut Reisi kendi gemisinde bulaydık. Piyale Beyin yanında bir gürültü kopmasaydı! Diye düşündü.

Dalyanla Sırık Ahmedi sağına ve soluna alarak reisinin ardına takıldı.

Reis, sert adımlarla kıç kasaraya doğru yürüdü.

— 63 —

İSTANBUL YOLUNDA ..

Hüsmen Reis sol elini ağır ve kocaman kılıcının sapına dayamış, sağ kolunu bir efe gibi sallıyarak, sert adımlarla toplantının bulunduğu yere gelmişti

Turgut Reise baktı:

— Merhaba!...

Dedi.

Sonra Piyale Beye de dönerek selâm verdi.

Bu sırada Turgut Reis, gülümsiyen bir yüzle, genç akıncıyı baştan ayağa kadar süzdü. Onu böyle dipdiri gördüğü için çok sevindiği anlaşılıyordu.

Hüsmenin omuzuna elini koydu:

— Senin yaralandığını söylediler. Hattâ baygın yatıyormuşsun Çok üzüldüm. Oğlumun hastalığını duymuş kadar oldum. Toplantıdan sonra görmeye gelecektim. Halbuki işte dipdirisin... Sen benim yanıma geldin. Ne mutlu!... Fakat neden yüzün böyle asık ve dişlerin sıkılı... Yâran çok mu ağrıyor... Dinlenseydin... Bu gece de Salernodan ayrılmıyoruz

Hüsmen yerinde duramıyor Turgut Reisin sözünü keserek ne diyecekse demek istiyordu.

Birdenbire söze başladı:

— Şimdiden Salernoyu bırakmak için izin istemeğe geldim. Umarım ki benden bunu esirgemiyeceksin!...

Hüsmen Reis ilk kızgınlıkla şöyle düşünmüştü:

— Şimdi buradan çıkarım. Beatrisin ardından gider, ona yetişirim. Kadırga kaptanı onu güzellikle verirse ne âlâ!... Vermezse almasını bilirim ben...

Bunun için deminki sözleri söylemişti.

Fakat birdenbire bundan vaz geçti.

İstanbuta giden bir Türk kadırgasının yolunu kesmek, saraya gönderilen bir genç kızı oradan zorla almak, küçük bir iş değildi.

Turgut Reis Piyale Beye dönerek cevap verdi:

— Hüsmen, tek başına gezmeyi sever... Böylece daha çok av yakalar... Denizlerin dört çevresinde görüp duyduklarını da çabucak bana yetiştirir. Böylelikle birçok tuzak ve baskınları atlattım ve düşmana baskınlar yaptım.

Haritaya baktı ve devam etti:

— Demin konuştuğumuz işi Hüsmene de soralım. O buraları karış karış tanır...

Piyale Bey Turgut Reise dedki:

— Yalnız, leventlerine nizamın ne olduğunu biraz daha iyi öğretmesi gerek. Dün akşam iki tanesi buraya kadar geldiler de bir esir kız için gürültü çıkarmaya kalkıştılar. Sanırım ki Hüsmenin adını ileri sürerek kızı elde etmek istiyorlardı. Demin size söylemiştim.

Kasaranın önünde ve merdivenin başında duran Frenk Süleymanla Dalyan bunu işittiler.

Onların matrabazlık yaptıklarını söylemeğe kalkışan Derya Kaptanına cevap vermek için merdiveni çıkacak oldular.

Fakat Hüsmen onlardan daha çabuk davrandı:

— İki levendi ben yolladım Benim yanımda nizamın ne olduğunu bilmiyen yoktur. O kız bir esir değildir. Bir kontun kızıdır ve sevgilimdir. Esir düşmeden önce sevdim.. Elimden kaçırdılar Buldum ve kurtardım. Fakat bu sefer benim emanet ettiğim adamın elinden aldınız... O valnız benim hakkımdır. Buraya onu istemek için geldim.

Turgut Reis Piyale Beye dönü:

Sonra Hüsmene baktı.

Piyale Bey:

— Halbuki ben Kızıl Kadırga reisinin savaş alanında bir kızın ardında kosacağını ummamiştim. Dedi.

— Bir insanın, sevdiğini kurtarması, ondan ayrılmak istememesi elbet en birinci hakkıdır. Çok söyliyecek vaktim yok.. O benim yarınki karımdır ve İstanbula gidemez, başkasına verilemez. Bunu size söylemişler, fakat dinlememişsiniz!...

Hüsmen fena halde kızmıştı.

Turgut Reis bu sözlerden bir şey anlamıyordu.

Piyale Beyin de kızdığı, yüzünden ve bakışlarından anlaşılıyordu. Bu hal onda hemen hemen ilk defa görülüyordu. Her halde Hüsmenin böyle bir toplantıda ve bağıra bağıra bu sözleri söylemesi ona ağır gelmişti.

— Şimdi, senin leventlerini kabahatsiz buluyorum. Demek o saygısızlık ve nizamsızlığı reislerinden görmüşler!...

Bu sözler genç akıncının çok gücüne gitmişti. Ayni zamanda Turgut Reise de dokunmuştu. Bununla beraber bu eski deniz kurdu Hüsmenin biraz aşırı derecede sert söylediğini de kabul ediyordu.

Hüsmen kılıcının sapını elinde sıktı.

Dişlerini sıktı ve haykırdı:

— Asıl saygısızlık ve nizamsızlığın en büyüğünü Derya Kaptanı Piyale Bey yapıyor. Bir levent reisinin nişanlısını, savaşta yakalanan esirler gibi gemisine kapatıyor. En fenası, bunu, ona haber verdikleri halde onu İstanbula ve saraya gönderiyor...

Piyale Bey elini hançerine attı.

İki adım attı.

Hüsmen de elini kılıcına atmıştı.

Ortalık karışacaktı. Bu, o zamana kadar görülmüş bir şey değildi.

Bu Hüsmen, amma da gözüpek delikanlıydı ha...

Bunların hepsi de öyle çabuk olmuştu ki Turgut Reis bir an önce araya girerek ortalığı yatıştırmak için kendini toparlıyamamıştı. Çünkü konuşmalar ona biraz da yabancı geliyordu. Ne zamandanberi olup bitenleri, Hüsmenin yüreğindekileri bilmiyordu

Piyale Bey, yan tarafta duran Kurdoğlu Ahmet Beyle, Rodos Beyi Mustafa Beye bakarak:

— Tutun şunu!...

Diye bağırdı.

Ahmet ve Mustafa Beyler kasaranın merdiveni önünde duran iki askere de işaret ederek Hüsmen Reisin üstüne yürüdüler.

(Devamı var)

Dünya güzelinin peşinde...

Fahrünname adlı eski Farisi tarih romanından alınmıştır.

Nakleden: *(Hatice Süreyya)*

No.25

"Herkes sevebilir... Sevgisi yüzünden kendini kaybederek taşkınlıklar yapabilir... Fakat sen bunu yapamazsın mevkiin müsait değiidir!„

Dadı! Sen benim halimi hâlâ anlıyamadın mı? Doğrusu, hiç de insandan anlamıyormuşsun. Görmüyor musun, ne kadar ıstırap çekiyorum. Ömründe aşk ve sohbetin ne olduğunu tatmadın mı?

— Peki bu delikanlının şehzade olduğuna emin misin?.. Ya şehzade değilse...

— Değilse değildir... Ben onu şehzadedir diye sevmiyorum ki... Kim olursa olsun... Ben onu şahsı için seviyorum... Bir senedenberi hayalimde yaşattığım adamın kendisidir diye seviyorum

Parsa, Hümanın bu sözlerini işiterek gayet müteessir oldu:

— Hanımcığım! Söylediğin sözlerin bazıları doğru... Aşık olanlar, sürüklenirler. Fakat bu, sana göre değildir. Sen, öyle bir mevkidesin ki nefsine, iradene hâkim olmalısın! Namını, namusunu yüceltmeli, kirletmemelisin... Dikkatli dinle! Sözlerimden dışarı çıkma!... Senin üzerinde hakkım var... Annen sayılırım... Şayet biraz düşünüp taşınıp kararını öyle vermezsen annelik hakkımı sana helâl etmem...

Çok cerbezeli kadın olduğu için, bilhassa genç kız onu kırmak istemediği için emelinde muvaffak oldu.

Pencereyi kapadılar. Mülâkat başka zamana kaldı. Parsa sendeliyerek yürüyen sultanı elinden tuttu. Sürüklercesine saraya götürdü. Sultan, fenalıklar geçirdi. Dadısı onu teselliye çalıştı.

Zavallı Ferruh, bahçede yalnız kaldı. Pencerenin kapandığını görünce çok müteessir oldu.

— Mutlaka beni görünce beğenmedi. İnkisarı hayale düştü! diye düşündü.

Boynu bükük, bahçe kapısından çıktı. Hurrem'in yanına gitti. Gözlerinden yaşlar süzülerek meseleyi anlattı. Doğrusu, vezirin oğlunun da aklı bu işe ermemişti. Bu, ne demekti. Resminden beğenilen şehzadenin şahsı görülünce beğenilmemesine imkân var mıydı?

Yok, hayır... Mutlaka Parsa gene bir fesat çevirmişti.

Ferruh, arkadaşının da kendi kadar müteessir olduğunu görerek:

— Neyse, sevgilimi bu kadar da gördüm ya... Ona da memnunum! - dedi.

Birlikte, konuşarak, han odasına vardılar. Orada başka şeyler düşünerek başka şeyler konuştular ve biribirlerini avuttular.

Hümaya gelince, o, büsbütün fena vaziyetteydi. Tam manasiyle ruhunu anlıyacak bir dert ortağı da yoktu. Hasta düşüp yattı. Yatağında inildemeğe başladı.

Parsa kendisine her ne söylediyse kâr etmedi.

Aynı saatler zarfında, Ferruh da artık kendisini tutamıyacak hale gelmişti. İçi boşandı. Ağlamağa başladı.

Hurrem, onun başı ucuna geçerek:

— Ey şehzadem! Niçin üzülüyorsun? Tatlı canıma yazık değil mi, Her halde fena birşey olmamıştır. Sultan mademki seni bir kere gördü; gene görmeyi istiyecektir. Biraz daha sabret. Herhalde emelinde tamamiyle muvaffak olacaksın.

İki tarafın ıstırapları, ağlamaları, inlemeleri içinde iki gün kadar geçti.

Ferruh:

— Dayanamıyorum. Bari kalk! Seninle beraber, sarayın etrafına gidelim! Tavaf edelim. Belki talihimiz müsait olur. Oradan geçerken Sultanı görürüz!

Vezirin oğlu, şehzadeyi avundurmak için başka çare bulamadı. Birlikte kalktılar. Saray civarına gittiler.

Ferruh:

— Sana birşey söylemek istiyorum.... - dedi. Fakat red letmiyeceksin.

— Söyle kardeşim.

— İçimde öyle bir his var ki şayet bahçenin içine gizlice girersem, sevgilim de oraya gelecektir. Kendisiyle görüşebileceğiz...

Hurrem razı olup Ferruhu bahçeye soktu.

(Devamı var)

Borjiya VE Ragastanın oğlu

Romanlarını ciltlendirilmek üzere Vakıt kütüphanesine bırakmış olan okuyucularımızın ciltleri hazırdır.
Hergün saat 18 e kadar uğrayıp alabilirler.

HABER
AKŞAM POSTASI
İDARE EVİ
Istanbul Ankara Caddesi
Telgraf adresi: ISTANBUL HABER
Telefon Yazı: 23872 İdare: 24370

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 „	1450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

İLÂN TARİFESİ
Ticaret ilânlarının satırı 12,50
Resmî ilânların 10 kuruştur.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
Hasan Rasim Us
Basıldığı yer (VAKIT) matbaası

KUPON
208
5-8-935

Hikâye

Sevdalı Boksör

(Dünkü nüshadan devam)

Yarım saat sonra, araba tekrar hareket etti. Çiftliğe geldiler. Bir hafta sonra da, asıl arabacı, tekaüde sevkedildi. Onun vazifesini, şimdi Corc görüyordu. Fakat Corc yalnız onun terkettiği işi değil, sık sık Londraya giden çiftlik sahibinin de ihmal ettiği işi görüyordu.

Fakat, bu vaziyet uzun sürmedi. Bir gün, Londraya gitmek üzere yola çıkan Lord, yarı yoldan geri döndü... Arabacıyı, odasında bulamadı, Madamı da ev işlerinde göremedi. Madamın hususî odasını açtığı zaman, ikisini de orada buldu. Devrinin asilzadeleri gibi, tabancasını çekip, ikisini de öldürmedi. Yalnız arabacıyı çiftliğinden kovmakla iktifa etti.

Corc, çiftlikten ayrılacağı zaman, Madam bir kolayını bularak kendisiyle beş dakika görüşmüş ve:

— Corc! Sevgilim benden ayrıldığın için kederlenme, kalbim seninle beraberdir. Ölünceye kadar seni seveceğim ve fırsat buldukça sana mektuplar yazarak aşkımı bildireceğim. Güle güle git, beni unutma!...

Diyerek, kovulan arabacının eline dolu bir kise altın vermişti.

Corc, altınları alınca kendisine bir iş bulmak üzere Londraya gitti.

Bir anda, üç tane dağlı eşkiyayı tepeliyen, güçlü kuvvetli, genç arabacının şöhreti, Londraya kendisinden evvel gitmişti. Londraya varınca, işsiz kalmadı ve bir prensin muhafızlığına tayin olundu.

Corç rahatı bulmuş, fakat aylar geçtiği halde, sevgili hanımından bir tek mektup bile almamıştı. Bu sebepten, hayat kendisine cehennem azabı gibi geliyordu... Acaba zalim kocası, kendisini kilit altına mı almıştı? Yok - kendisinden daha güzel ve daha kuvvetli yeni bir âşık bularak, onu unutmuş mu idi? Bu ihtimal hatırına geldiği zaman, yumruklarını sıkıyor ve dişlerini gıcırdatıyordu. Ah bu haylazı bir defa eline geçirse; sevgili hanımını kendisinden çalan bu hırsızı, suratına bir yumruk vurup cehenneme gönderecekti...

Aylar geçiyor, hâlâ sevdiği kibar kadından hiç bir haber gelmiyordu. Corc, Londrada bulduğu yüksek ve aşağı tabakaya mensup birçok güzel kadınlar arasında, bu eski sevdasını unutmağa çalışıyor. Fakat, buna muvaffak olamıyordu.

Kadına, kendisi mektup yazamadı. Çünkü yazacağı mektup doğruca kocasının eline geçeceği muhakkak idi. Kadın kendisini unutmuş, bunu hatırlatmak için ne yapmalı idi?.. Ah! Bir vaka olsa!... Muhafazasına memur olduğu prensi, bir yangından veya suda boğulmaktan kurtarsa!... O zaman, bütün halk kendisinden bahsedecek ve bunu, sevdiği kadın da işiterek, eski aşkını hatırlıyacaktı..

Nihayet bu fırsat eline geçti... O zamanın boks şampiyonu, Jak Broton, gazetelerle ilân ediyor. Kendisiyle dövüşecek bir adam arıyordu.

1741 senesi Kânunusani iptidasından beri devam eden bu ilânlara, bütün memlekette cevap verecek kimse bulunmıyordu.

Çünkü bu adam, yalnız memleketinin boks şampiyonu değildi. Boksu, vahşice çarpışma halinden kurtararak fennî bir şekle sokmuş ve bunun bir açık hava sporu yapmış olan adamdır. Bunun karşısına çıkmağa kimse cesaret edemiyordu. Mart nihayetinde, ilân müddeti üç ayı bulacak ve o senede ... in de şampiyonluğu üzerinde kalacaktı. Corç son günde, şampiyonun karşısına çıkarsa, her halde bütün memleket kendisinden bahsedecekti. Corç, bu ilânlara cevap verdi.

. . . .

Şampiyonluk maçının yapılacağı gün geldi. Tribünler doldu Prensler ve büyük familyalar hususi localarını işğal etti. İki taraf için bahsi müşterekler başladı..

Corc, kendisine güveniyordu. Umulduğundan fazla kuvvetli olmakla beraber, prensin muhafazasında bulunduğu iki sene zarfında, işi gücü, yalnız boks taliminden ibaret olduğu için, şampiyonu devireceğinden emindi. Yalnız sevdiği kadın, orada bulunsa!... Bir aydanberi ilân edilen bu tarihî maça, İngilterenin her tarafından akın, akın seyirciler gelmişti. Corc, sahnenin bir kenarından, bütün locaları gözden geçirdi... Göremedi. Belki de gelmemişti. Bu sırada zil çalındı ve boksörler sahneye çıktı.

Birinci ravunt, Corcun hâkimiyeti altında geçti. Jak Broton her ne kadar güçlü kuvveli ve boksun üstadı ise de karşıdan gelen ümit olunmıyacak derecede kuvvetli darbeler karşısında sendeliyor, epeyce büyük tehlikeler geçiriyordu... İkinci ravunt, zavallı şampiyonun daha ziyade zebunluğu ile geçti.. Üçüncü ravund da, Corcun, indirdiği dehşetli bir darbe ile şampiyon yere yuvarlandı...

Hakem saymağa başladı: 1, 2, 3,...

Ona kadar sayacak ve bu müddet zarfında yerinden kalkamazsa, şampiyonluğu kaybedecekti. Tam bu sırada Corc, yan locaların birinde bir kadın gördü... Evet!... Ta kendisi.. Sevdiği kadın! Fakat yanındaki kim?. Güzel kadın bu adamın omuzuna yaslanmış!... Hayır! Bu adam, kadının kocası değil! Yeni âşıkı... Kendisinin yerine geçen, sevdiği kadını elinden alan adam.. Corc, sarardı; sendeledi!

Hakem saymasına devam ederek 8, 9 dediği zaman yerde yatan şampiyon can acısiyle kalkmış, en şiddetli hücumunu yapmağa hazırlanıyordu.

Fakat Corc, oralarda değil... Hattâ seyircilerin gayret verici bağırmalarını bile duymıyor, hücum etmek şöyle ..., müdafaa ya ... gelmiyordu. Yüzünden yediği şiddetli bir yumrukla ağzından ve burnundan kan boşalarak, yere yuvarlandı... Ve bir daha kalkmadı. Kendisini öldüren şampiyonun yumruğu değildi. Beyaz, zarif güzel bir pençe idi.

İngilizceden çeviren
Ferdi Mahir

SON

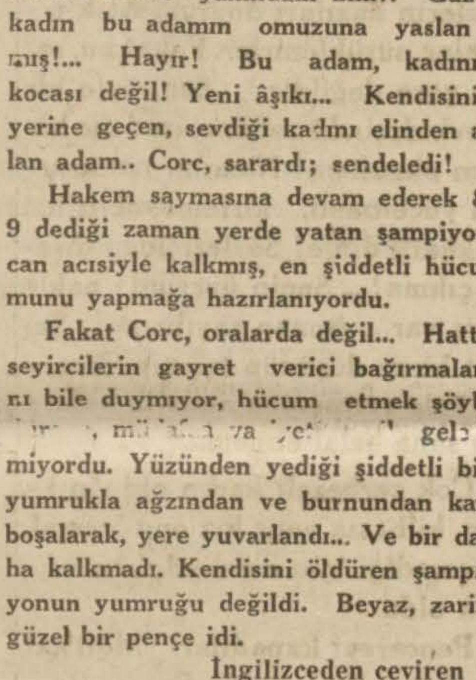

Senelik tatil günlerinde, kısa bir zaman içinde olsa, kırlara çıkmak bilhassa İngilterede âdettir. Resimde bir İngiliz işçi ailesini bisikletle gezmeğe giderken görüyorsunuz.

Şarlok Holmes
3 Büyük Hikâye Bir arada
210 Sayıfa
Fiatı 40 kuruş
Ankara caddesinde
" Vakit „ kütüpanesi

ÇİNGENELER ARASINDA

Hayattan alınmış hakikî bir macera

No 32 Yazan: *Osman Cemal Kaygısız*

Karısı, elinde Süpürge sapiyle sökün etti ve yanaştı buna süpürge sapiyle güzel bir dayak attı

— Kim bilsin, belki de serserinin biriydi. Bakmazdı yaz, kış havasına, lodosa poyraza, yağmura, güneşe, çıkar idi aftada birkaç gün bizim çadırların yanına, dayar idi bir elini kulağına, bulaşırdı:

— Medet, medet, aman medet, canım medet, yanıyorum medet, ölüyorum medet!

Diye çağırmaya... Sesi de birazacık usturuplu idi herifin... Derken efendim, bizim kaçığın gönlü akıverdi bir gün ona...

— Sonra ne oldu o herif?

— Meğer var imiş onun genç bir karısı, bir gün duymuş onun bu işini... Avşam zamanı idi, daha harman zamanı bile başlamamıştı. Tırpancılar yeni tırpan atarlardı ekinlere... Bir de baktık o herif bir incirin dibinde kurulmuş:

"Bir ateş, bir daha ateş, şuraya ateş, buraya ateş!,, [Dil âteş, dîde âteş, sîne âteş, ruyü yâr âteş olacak] diye yanık yanık haykırırken genç karısı elinde bir süpürge sapı ile söğün etti ve yanaştı buna süpürge sapı ile:

— Al sana ateş, al sana ateş!

Diye çalarak sopayı, kattı onu önüne aldı, götürdü kim bilsin nereye... Hani ya diyeceğim, bizim kaçık bülesi bir karıdır. Gönülcüğü çok arsızdır, daha doğrusu yüreciği hastadır onun birazacık, hasta... Kim uzaktan ona gösterse yüreğini de dese:

— Benim yüreciğim yufkadır!

O da hemen kendi yüreciğini işmarlıyarak:

— Der benimki de Tatar böreğidir; ona sebep, ortak olalım! Sonra vardır onun bizim çingeneler içinden de birkaç mangaptutu!

— Mangaptut nedir?

— Yani ya sevdalısı, sevdalısı... Amma onlar da kendisi gibi acayip insanlardır. Söz misali Mevlânekapı dışarısındaki kalelerin dibinde çadır kurmuş birkaç elekçiler vardır.

— Onlar Ermeni çingenesi değil mi?

— Yok, Ermeni çingeneleri başkadır. Onlar hem şinci pek kalmamıştır ortalıkta... Eskiden onlar kalenin iç tarafında duvar dibinde otururlardı. Küçük küçük kulübeleri vardı ki onlar bizim gibi Urumelden gelme diyildiler, onlar Anadoldan gelme idi. Benim dediğim birkaç elekçi ki kalenin dışında vardır çadırları, onlar bizden sayılır. Te işte bunlardan kafası dümensiz bir delikanlı ile gene bizim ayıcılardan Beti Sülü adında bir hırpanî tutkundur o karıya!

— Beti Sülü ne demek?

— Beti demek bizim çingenecede çirkin demektir; sülü de Süliman demektir.

— Peki, şimdi bu kadın nerede?

— Süledik ya, sizin arkadaşın selâmetliği için aşırdık onu Alemdağı taraflarında bir yere...

— Demek bizim arkadaş da ona feryadı verdi ha!

— Bilmem amma görünen köy istemez kılavuz! Hem sizin arkadaş ona feryadı vermese bilem bizim Nazlı nazenin ona ha verdi, ha verecekti!

— Bugünlerde bizim arkadaş gene çadırlara geliyor mu?

Tefrikamızın başından beri adı sık sık geçen Etem, bundan on beş, yirmi yıl önce bir ayı oynatırken... Bugün ihtiyar halinde İstanbulda gezgin satıcılık yaparak geçinen Etem, ayı ile birlikte yüzünün çıkmasını istemediği için resmini böylece yarım koyduk!

— Gelmez olur mu? Gene her sabah, avşam orada... Hattâ ki var şinci bizim çadırlarda bir hasta kız; dişlemişti onu geçenlerde bacaklarından köpekler... Şinci sizin küçük bey taşır ona sabah avşam hatır sormalık yiyecekler... İlle velâkin onun aklı fikri bakarız gene hep Nazlıda. . Zere haber aldım ki arar imiş onu her gün Vidoslarda, Büyükderelerde, bilmem nerelerde!... Oysa ki ben isterim, sizin arkadaş o kaçık karının peşinden seğirteceğine bu bizim hasta kızla ahbaplık yapsın, daha kıyak olur.

— Niçin?

— Niçini var mı ya Öteki bir kere yarım kaçık, sonra dul, sonra var bir çocuğu, sonra var bir alay belâlısı... Beriki ise kızdır, yoktur hiçbir püsküllü belâsı başında... Sonra gençtir, güzeldir ve efendime söyliyeyim, vardır koynunda bir iki mangırcığı... Sesi ise o kart karıdan çok güzeldir. Üstelik namuslu kızdır çok...

— Yani bizim arkadaşı sizin çadırlara iç güveyisi mi koyalım diyorsun Etem!

— Eh, bilinmez o, mevlâm isterse o da olur.

— Ulan, sen çıldırdın mı, hiç böyle şey olur mu?

— Çıldırsam bırakırdım, sizin arkadaşı o kaçık karı ile çöp çatsın! diye...

— O kız senin neyin?

— Oluruz yakın akraba!

— Ya o kadın?

— O da akraba!

Nazım, Eteme son cigarayı uzatarak:

— Bak şimdi, Etem, dedi!

— Buyur efendim!

— Siz bu çadırları oradan ne vakit toplayıp gideceksiniz?

— Daha bir iki ay buradayız. Harman biter beş on gün sonra... Ondan sonra da bulaşırız burada sepet, maşa, ızgara, ateş küreği gibi şeyler yapıp mahalle aralarında satmaya... Gene mahalle aralarında fal bakmıya falan filân derken bir iki ay geçer bülece... Sonra kalkar gideriz kimimiz Büyükdereye; kimimiz geçriz Anadol yakalarına... Kimimiz boylarız Taksimdeki çöplüğü... Kimimiz kaçarız Vidos taraflarında kapanık yerlere...

— Bu bizim arkadaşı sizin bu kaçık karıdan nasıl soğutacağız?

— Ben de çabalarım kaç gündür işte ona!

— Yalnız o karıdan değil, şunu sizin çadırlardan tamamiyle soğutmıya bakalım!

— Yok, yok, meraklanmayın, telâşlanmayın siz, bizim çadırlardan gelmez ona bir ziyan... Daha olmazsa eğlendirir gönülcüğünü çalgı ile falan filân oralarda bir iki ay, sonra biz gidince buradan o da çeker arabasını evciğine!

* * *

Etemle bu akşam o kadar uzun boylu konuştuğumuz halde onun İrfan hakkında takip etmek istediği plânın içyüzünü tamamiyle anlıyamadık... Sonra kendisinin de geçmişine dair hiçbirşey öğrenemedik. Ve ertesi günü, yahut daha ertesi günü gene görüşmek üzere çingene ile vedalaştık.

Ondan ayrıldıktan sonra kurnaz, zeki, becerikli, işbilir Nazım bana:

— Hiç canım, dedi, benim anladığım bu iş çocuk oyuncağı kabîlinden bir gönül eğlendirme işinden fazla birşey değil... Etem denilen bu herif de oldukça kurnaz ve oldukça şunu bunu bilir bir herif olmasına rağmen fasafisonun biri... Yapsa yapsa nihayet İrfandan beş on para rakı, cigara parası sızdıracak, işte o kadar... Alt tarafı bizim İrfanın böyle garabetlerden hoşlanması... Kendisini çingeneler arasında birşeyler yapıyorum sanması... Kendi kendine vakit geçirecek hoppaca maceralar icat etmesi... Bunda merak edilecek bir iş yok... Bırak oğlancığı kendi haline, kendi keyfine ne yaparsa yapsın!

— İyi amma Nazımcığım, beni de boyuna kendisiyle beraber çingenelerin peşinde sürüklemek istiyor.

— Sen de gitmeyiver canım...

— Gitmezsem kafa tutuyor; bilirsin tabiatini, buluttan nem kapıyor.

(Devamı var)

25 yıl hapisanede kalan

Gönüllü Mahpus

Hatıralarını anlatıyor

2

Tam yüz otuz sekiz defa adam öldürdüm

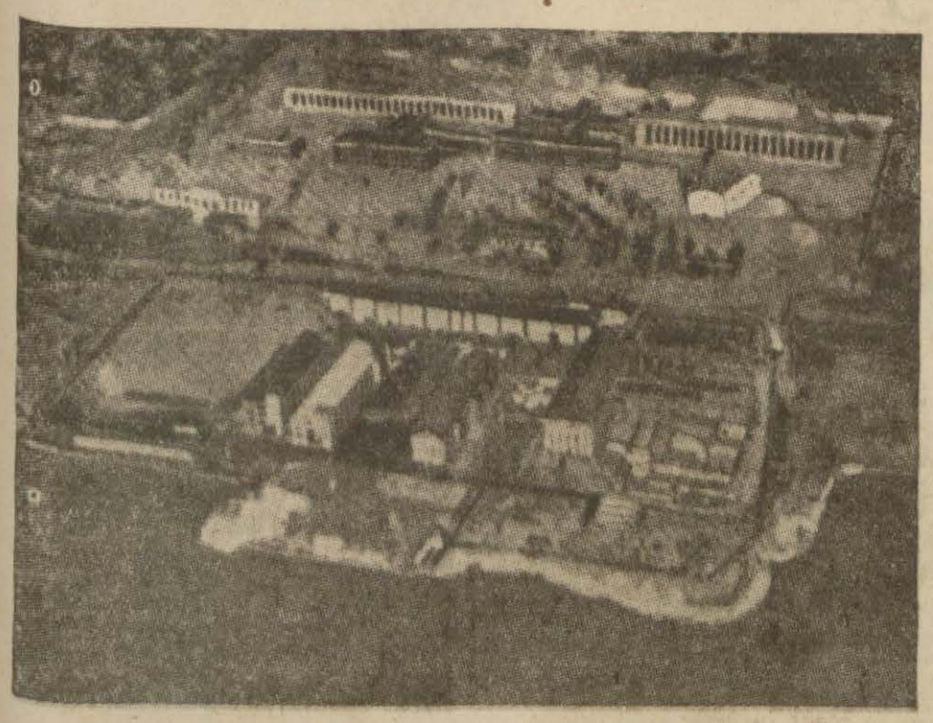

Nevyorkun meşhur Sing - Sing hapishanesinin tayyareden görünüşü

Yeni hücrelerde kalorifer, el yüz yıkıyacak bir lâvabo, duvara çakılı bir demir karyola, kırılmaz bir masa ile bir ayna vardır. Hücreler gözcü yerinin çevresinde geniş bir yarım daire biçiminde dizilmiştir. Kocaman demir çubuklar bunlara birer kafes manzarası vermektedir. Ortada yuvarlak bir kürsünün çevresinde gardiyanlar sanki bir kuşhanede, kuşları gözlüyormuş gibi dururlar; ancak burada ne ötüş ne de ıslık vardır!

Bununla beraber eski saray "büyük ev„in hâlâ merkezidir. Şimdi o binada, mermer mağaraların içinde dört yüz mahpus yaşamağa çalışmaktadır.

Ahlâkı düzeltmek için tedbirler

Hapishane idaresi mahpusların ahlâkını düzeltmek için her hücreye birincil koydurmuştur. Fakat bu kitabın bütün mahpuslar üstünde iyi tesirler bırakmıyacağını da düşünmüştür.

Günahkârlardan ümidi büsbütün kesmek yakışık almıyacağından ahlâkı düzeltmek için gayet tuhaf bir takım vasıtaları da ihmal etmemiştir.

Bunlar: Karkan dedikleri çarkı felek ile kamçı ve zindandır. Çarkı felek adını verdiğimiz âlet Çinlilerin işkence için kullandıkları tahtadan gayet ağır ve büyük boyunduruk değildir; bu yepyeni bir dolar gibi pırıl pırıl parlıyan çelikten bir şeydir; göze çok güzel görünür.

Yuvarlak bir deliğin çevresine tekerlek çubukları gibi çelikten çubuklar dizilmiştir. Deliğin ortasına insanın başını sokarlar. Bu çelik çubukların ayarlanmış hareketlerine göre mahpus da başını ileriye, geriye sağa, sola döndürmek ve eğmek mecburiyetindedir. Hele eğmesin!...

Yirmi dört saatlik böyle bir ceza insanın hayatında sayılı fırtınalardandır.

Kamçı, su aygırı kuyruğunun kalın tarafından yapılmıştır. Mahpusların ruhî karışıklıklarını düzeltmek için bakınız bu kamçı nasıl kullanılır

Tavandan aşağıya doğru asılı kalın bir çubuk vardır. Bu çubuğun tam ortasında iki ayağı geçirmek için çelikten açılır kapanır iki halka vardır. Gene çubuğun ortasından bir insan boyu kadar uzaltılmış bilek kalınlığında bir çelik çubuk bulunur. Bunun iki kenarı çentikli olup ucunda da düz bir tahta ortasında ellere geçirilmek üzere bir çift kelepçe bulunur. Kırbaç ziyafeti yiyecek mahpus getirilip ortadaki çubuğun üstüne yüzü koyun yatırıldıktan sonra ayakları çelik halkalara, elleri de kelepçelere geçirilir. Kenarı çentikli dediğimiz orta çubuğun iki ucundaki halkalı ve kelepçeli tahtalar müteharriktir. Bir manivelâ vasıtasiyle bunlar istenildiği kadar ileriye geriye çekilmek suretile mahpusun gövdesi bütün mafsalları kopacak dereceye kadar uzatıldıktan sonra, gardiyanların en iri yarı ve güçlüsü eline kara kırbacı alarak mahpusun sırtına on yahut on beş kırbaç indirir.

Krbaç sayısı hiç bir vakit on beşi geçmez. Bunu sakın ha, bir merhamet eseri sanmayın. Çünkü on beş kırbaçtan fazlasını yiyen mahpus her ne dense fazla yaşamıyor ve ölmek suretile mahpushanenin elinden kaçıyor. Halbuki hapishanenin en birinci vazifesi mahpusları her ne suretle olursa olsun, kaçırmamak ve ceza müddetlerini doldurtmak değil midir ya?

Zindanları düşünmek bile insanın tüylerini ürpertir. Bunlar havadan, ışıktan mahrum korkunç hücrelerdir ki ortaçağın yılanlı kuyularını çok andırır. Mahpuslar, insan oğullarının ne [illegible] hapishanelerde ıslah edilmekte olduklarını derinden derine düşünebilmeleri için asgarî iki, azamî sekiz gün tek başlarına buralara atılırlar.

Yaramazlıktan bir türlü vazgeçmez, ve nefsini düzeltemez birkaç mahkûm gördüm ki bu ıslahane deliklerini sık sık ziyaret etmiş oldukların - dan çıldırmışlardı. Fakat bütün bu zulümlerin hatırası bende o müthiş iskemle, hani şu ölmek için oturulan koltuk kadar tesir etmemiştir.

Bunları yazarken bile o korkunç koltuğu yanı başımda görür gibi oluyorum.

Koltuk köşeli, alçak ve kısadır. İleriye doğru çıkık dirseklerinden yaptığı davet hiç de hoş değildir. Geniş tokalı kalın kayıştan göğsü ve bel için, dördü kollarla eller ve ikisi de ayaklar içindir.

Koltuğun üstünde baş dayamak için dişçi koltuklarındaki başlık gibi bir dirsek vardr bu da oturacak adamın boyuna bosuna göre düzeltilebilir.

İki Elektrod'dan birisi baş dayacak yerin az üstünde, öteki de kavuçuk plâkanın otuz santim kadar uzağında içi boş iki açık ağız gibi dururlar.

İdam âletleri içinde bu nevi kendine has vasıtanın meş'um bir orijinal listesi vardır. İpin hattâ mihaniki bir idam şekli olan Giyotinin bile mevcudiyetini kabul edelim. Fakat ölüm koltuğu da ne oluyor?

Berber koltuklarına benziyen bu iskemle herhalde bir delinin icadı olsa gerek!...

Yüz otuz sekiz defa ölüm işareti verdimm

Nasıl istersiniz ki unutayım?

Tam 138 defa hayat dolu bir vücudun bu koltuğa oturduğu ve gözlerimin önünde öldüğünü gördüm.

Tam 138 dema bu ölümlerde iş başında bulundum; bir adamın yüz yirmi milyon yurttaşı tarafından öldürülmesinde en faal rolü oynadım.

Elektrikçi cellâda "cereyanı işlet!„ kumandasını, hapishanenin başdoktoru verir.

Cereyan ilk defa geçerken, mahkûmun ciğerlerinin boş olması lâzımdır, yoksa hava müthiş bir gürültü ile kaçar. İşte bunu için doktor, mahkûmun dışarıya soluk verdiği anı seçer.

Elini kaldırdı.

Yüksek sanati icra eden adam da elektrik anahtarını çevirir.

Tam yüz otuz sekiz defa bu rolü oynadım ve tam yüz otuz sekiz defa kulaklığı mahkûmun kalbine koyarak benim emrimle ve benim gözlerimin önünde ölecek yüreğinin en son çarpıntılarını dinledim.

Ekseriya o kadar heyecanlanırdım ki ölmekte olan yüreğin mi, yoksa kendimin yaşıyan kalbimin mi çarpıntılarını dinlediğimin farkına varamazdım.

Doktorluğumun başka bütün ödevleri (vazife) beni hayata bağlıyordu; canı korumağa onu kurtarmağa sevkediyordu.

Yalnız bu ödev beni ölümle birleştiriyor, kanunî öldürmede beni suç ortağı yapıyordu.

Ölüm odasına bitişik odada en son dakikalarını geçirmekte olan bir mahkûmu muayene ederken ve ona doktorluğun icabı tedbirleri yaparken nasıl olur da elim ayağım titremezdi? İşte bir işaretimle onu yokluğa gönderecek adam bendim ve bunu kendisi de biliyordu.

O, elektrikle öldükten sonra kanun mucibince ben vücudunun otopsisini yapmağa mecburdum. Ve bunu kendisi de biliyordu.

Bunun daha müthiş olan tarafı var.

Eski hapishane binası diğer mahkûmların, benim idam edilen adamın kafatasını testere ile kestiğimi duymalarına müsait şekildedir. Mahpusların ekserisi artık buna daha fazla dayanamazlar ve hücrelerinde kendilerini yerlere atarak. Ağlamağa, inlemeğe, avaz, avaz bağırmağa başlarlardı.

Sing - Sing'e nasıl girdiğimi size söylemiştim. Simdi de niçin çıkmış olduğumu anlatayım.

(Devamı var)

En büyük casus teşkilâtı reisi anlatıyor: (11)

Klemansoya yapılan suikast herkesi korkutmuştu

Loyd Corca ise her gün yığınla tehdit mektubu geliyordu

Vilson bu ihtiyar ve günahkâr Avrupaya hiç olmazsa tarihî bakımdan serzeniş ediyordu; o beşerin hükûmetini istiyordu. Karşısındaki Klemanso ile Loid Corcun ise gözleri bulanık olmadığı gibi dilleri de ceplerinde değildi!

Üç kişi ilk saatlerde daha sınır çizgilreine filân dokunmaksızın başbaşa vererek kendi düşüncelerini ortaya koydular ve bunları karşılaştırdılar. Ve her geçen gün "Peygamber!", duyduğu acıları içine çöktürecek, eksinlik (aciz) ve sabırsızlık ateşleri içinde yanmaktan kupkuru olmuş boğazı bu inkisarları zar zor yutmağa uğraşacaktı.

Sir Bazil bütün yüreğiyle bir kahkaha atarak sözlerine devam etti.

— Uğraşılacak yalnız bu iki şeytan olsa, neyse ne! Fakat bu sıralarda Pariste adamakıllı yerleşmiş ve var güçleriyle havadis avına çıkmış dünya matbuatının tam beşyüz mümessili vardı. İşte bu beşyüz avcı bizim Peygamberin peşini bir türlü bırakmıyor, onun on dört maddesinden birincisinin metnini istiyordu!...

Vilsonun yüreğinde dehşetli bir mücadele var: Gizli politikaya hakim olabilmek... İstediğini ve hakikati doğrudan doğruya ahaliye söylemek için geldiği günden beri vakit ve fırsat bulamamıştı.

Zavallı Vilson biliyor musunuz ne hale geldi? On dört maddesini hiçbir vakit açıktan açığa koymak düşüncesini taşımadığını, hele sulh konuşmalarını ifşa etmeyi ve umumî münakaşa mevzuu yapmayı kat'iyyen aklından bile geçirmediğini söylemek mecburiyetinde kaldı!...

Ovakte kadar Amerikalıya güvenmiş olan ve halka hitap için en iyi bir fırsat veren matbuat, yeniden kazanılmış olan barışın acılarını tattı: Sükût!... Derin bir sessizlik!...

Prens Murat konağında oturan Vilson, frenlerini sıkıştırmıştı; Avrupanın iki şeytanı onu sükût pehrizine sokmuşlardı.

Burada ben de söze karışarak sordum:

— Vilsonun Klemanso ile Loid Corç üstündeki nüfuzu ne kadar sürdü?

— Haydi eli açık davranalım da buna bir ay sürdü diyelim. Eski bir demokrat olan Klemanso daha başlangıçta deniz aşırı yerden gelmiş bu demokratların demokratına hayranlık gösterir gibi olmuştu. Her karşılaştıkça onu kucaklıyor, Vilson da uzun boyunu eğerek Klemansonun yanaklarından öpüyordu.

Fakat bu çok uzun sürmedi. Pariste bulunmakta olan Amerikalılar işi çığırından çıkardılar. Bunlar kulis aralarına gelip Fransız ve İngiliz Başbakanları ile bana başvurarak papas zihniyetli Amerkialıyı, Amerikan umumî efkârının mümessili olarak telâkki ettiğimiz takdirde hiçbir iş göremiyeceğimizi, müttefikler iş görmek istiyorsa kendi başlarının çaresine bakmaları lâzımgeldiğini söylediler. İşler böylece Şubat ayına kadar iyi kötü sürüp gitti. Vilson davranıyor, az çekiliyor, bazan isyan kazanı kaldırıyor; kalbinin en aziz duygusu olan on dört umdesini gösteriyor ve gene saklıyordu.

Sir Bazil tekrar içini çekti:

— Zavallı adam! Diplomat bir adamı bekliyebilecek sukutların en korkuncu ense kökünde bekliyordu ve çok geçmeden onun kolları arasına düşecekti. Şubat ayında Amerikadaki işler onun Atlantik Okyanusunu aşmasına sebep oldu. Amerikan Senatosu kendisini dinlemek istiyordu.

Sir Bazil notlarını karıştırarak, fişleri buldu:

— Birleşmiş Amerika Cumuriyetlerindeki ikameti bir hafta sürdü. Başkan Vilson, Vaşingtondan eskisinden daha ağır, daha canı sıkılmış olarak dönmüştü. Onunla konuştuğum zaman bana yeni kıtadan, yani kendi toprağından acı acı bahsederek:

— Kendi memleketimde bir alay hırsızın arasına düştüm, dedi.

Bunun üzerine ilk Parise geldiği zaman bu yaşlı kıta hakkında söylediği sözleri, siyasal entrikalar aleyhine atıp tutmaları, başka bir çağ temsil eden düşünceler ve savaşlar hakkındaki kanaatleri hatırıma geldi!...

* * *

— Hırsızlar çetesinin arasına düştüm!...

Diye şikâyet ederek Avrupaya dönmüş olan Başkan Vilsonun avdetini anlattıktan sonra, Sir Bazil sözünün alt tarafına başladı:

— Amerikada âyân seçiminde ekseriyet Cumuriyetperver Partisinin eline geçmişti. Bunlar Vilsonun siyasasını açıktan açığa takbih etmişlerdi. Vilson, artık kendi şahsından başka kimseyi temsil etmiyordu. Öteki iki kişi için de gün doğmuştu.

Sulh konferansının birinci devresi "Vilson çağı„ idi; şimdiden sonra ise Vilson, yuları başkalarının elinde sürüklenip gidecekti. Bir vakitler kendisinin de yulalarından çekilerek sürüklenmiş olduğundan pek kızmış olan Klemansonun şimdi ne yapacağını büyük bir merakla bekliyordum. Küçücük acayip gözüyle, bu değişimi büyük sevinç duyarak takip ediyordu. Bu gözlere tuhaf demiyelim de, yırtıcı, paralayıcı sıfatını verelim... Çünkü Vilsonun pek yüksekten atıp tutan ve emir verici bir biçimle söylenen nutukları bu Fransızın sinirlerini koparacak kadar germişti. Daha Amerikaya gitmesinden evvel bile, ihtiyar Golovalı artık profesörün vermekte olduğu dersleri dinlemez olmuştu. Biz de dudaklardan dökülmekte olan alaycı sözlerin - - kislerini duymağa başlamışıtk. Vilson bu alayların mütevekkil bir kurbanı oluştu.

— Sonra ne oldu?

— Konferans bunun üzerine bir Loid Corç çağı; bir de Balfur çağı geçirdi. Balfur İngiltere Başbakanına büyük bir saadetle ikinci başkanlık yapıyordu. Vilson kendi gaybubeti esnasında öteki - lerin gerçekleştirmiş olduğu bütün işleri kırık bir kalple hemen kabul etmeğe başlamıştı: Herşeyi tasdik ediyor; herşeyi imzalıyordu...

Klemansoya suikast

Sir Bazil notlarını ele aldı. Klemansoya karşı yapılan suikasdın üzerine her tarafı kaplamış heyecan ânlarını hikâye eden fişleri aramağa başladı:

— Kottin yaptığı hareket hepimiz için korkulacak bir işti doğrusu. Konferans şeflerinden birisini daha ortadan kaldırmak her işi altüst edebilirdi.

Yüksek mevkileri işgal edenler için bu devre gerçekten endişe ve üzüntü hummaları içinde geçmiştir. Matbuata hiçbir şey göstermemek lâzımgeliyordu; çünkü siyasal bir suikast ekseriya çok bulaşıktır. Ben ise ellerimin arasında çoktandır Loid Corca gönderilmekte olan sayısız tehdit mektuplarını tutuyordum.

(Devamı var)

SPOR

Dün de Taksimde yağlı güreşler yapıldı

Mülâyim Molla Mehmedi 16 dakikada yenerek öcünü aldı

Kara Ali iyileşemediği için dün güreşemedi

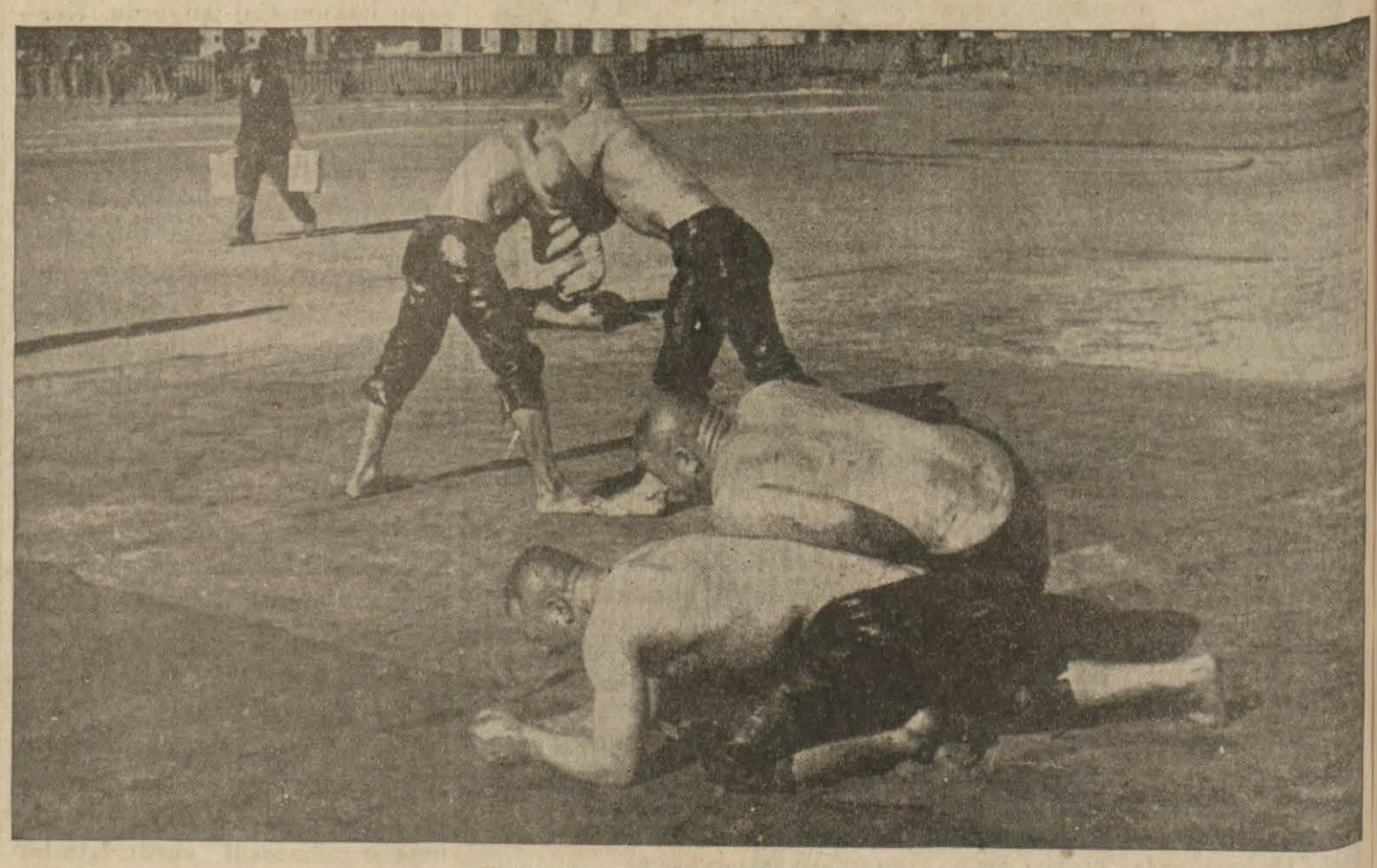

Yağlı güreşte pehlivanlar başa güreşirlerken

Yağ güreş İstanbul birinciliği teşvik müsabakalarının dün üçüncü haftası idi. Şeref sahasında oynanacak Macar futbol takımı ile Galatasaray maçı güreşin seyircilerine göstermek bu suretle futbol halkına da yağ güreşi seyrettirmek maksadiyle her iki müsabakada birlikte Taksim stadında yapıldı.

Güreşlere mütadı veçhile tam birde başlanıldı. Desteye (beşinci sınıf) on iki güreşçi iştirak etti. Küçükpazarlı Hurşit birinci, Eyüplü Mehmet ikinci, Arap İsmail üçüncü geldiler.

Küçük ortaya (dördüncü sınıf) on dört güreşçi iştirak etti. İzmitli Küçük Hüseyin birinci, Gelibolulu Remzi ikinci, Karamürselli Hilmi üçüncü oldular.

Büyük ortaya (üçüncü sınıf) sekiz güreşçi iştirak etti.

Uzunköprülü Hüseyin birinci, Ali Ahmet ikinci, Hayrebolulu Mustafa üçüncü oldu. Uzunköprülü Hüseyin bu sınıfta iki defa birinci olduğundan derecesi başaltına (ikinci sınıfa) terfi ettiğinden önümüzdeki hafta bu sınıfta güreşecektir.

Bu güreşlere kadar bütün çiftler kura ile karşılaştırıldılar. Başaltına dört güreşçi iştirak etmişti. Gönenli Hamdi ile Alpullulu Arifin geçen haftaki vaziyetlerini nazarı itibare alındıktan sonra kur'a çekilmeden hakem tensibiyle görüştüler. Bu sınıfın birinciliğini Mandralı Ahmedi ve Arifin Galibi Günanım medi ve Arifin galibi Günanlı Hamdiyi de yenerek Şumnulu Salim kazandı.

Bu sınıfta göze çarpan Salimin önümüzdeki hafta başa terfii muhtemeldir.

Günün heyecanlı müsabakası olan baş güreşlerine Manisalı Rıfat ameliyat geçirmesi dolayısiyle, iştirak edemdi. Başta Kara Ali olmak üzere Mülâyim, Tekirdağlı Hüseyin, Molla Mehmet, ve Çoban Mahmut sahaya çıktılar. Türkiye baş pehlivanı Kara Ali Tekirdağlı Hüseyinden bir an evvel intikamını alması için ayağının rahatsız olmasını dinlemiyordu. Fakat hakem heyeti ayağını muayeneden sonra kendisinin güreşmemesine karar verdi. Alinin kuvvetli rakibi Tekirdağlı Hüseyinle bu suretle Mandıralı Çoban Mahmutla karşılaştı. İdmansız bulunan Çoban Mahmut elli dakika müsavi puvan alan bir güreşten sonra devam edemiyeceğini hakeme bildirdi. Bu suretle on dakika daha sabredemediğinden

Yağlı güreşlerin en hoş manzarala rından birisi. Hiç durmadan, yorulmadan mütemadiyen çalan davul ve zurnacılar.

mağlûp addedildi. Mülâyim geçen hafta yaptığı karışık güreşe bir daha yanaşmadı. Molla Mehmedi kaldırıp yürümek suretiyle yendi. Ve başın birincisi addedildi.

Önümüzdeki hafta Kara Alinin intikamını alması muhtemeldir.

CEMAL

Kara Ali ve Mülâyim pehlivanların
Evvelsi günkü HABER'de çıkan fotoğrafları
Foto Süreyya
da çekilmiştir

Yüzme müsabakası

Seçme yarışları modada yapıldı

Büyük bir faaliyetle çalışan İstanbul mıntakası denizcilik heyeti hazırladığı yüzme müsabakalarının ilk takviye yarışları, dün Moda yüzme havuzlarında yapılmıştır. Alınan neticeler şunlardır:

Yüz metre serbest erkekler —Birinci Galatasaraydan Halil 1,8,6 ikinci Galatasaraydan Orhan, üçüncü İ. S. K. dan Mahmud

100 metre serbest. Hanımlar —Birinci İ. S. K dan Leyla 1,48 ikinci Beykozdan Krisanti,

100 metre sırtüstü erkekler —Birinci Beykozdan Agak 1,23,5 ikinci İ.S.K dan Fikret, üçüncü Beykozdan Fuat

200 metre serbest erkekler — Birinci Galatasaraydan Halil 2,36,8 ikinci İ. S K dan Mahmud üçüncü Beykozdan Agak.

Türk bayrak yarışı —Birinci Beykoz 6,16,4 ikinci Galatasaray, üçüncü İ. S. K

400 metre serbest erkekler —Birinci Galatasaraydan Halil 5,56,2 ikinci galatasaraydan Orhan, üçüncü Beykozdan Toma

4X20 bayrak —Birinci Beykoz, 11,37,15, ikinci Galatasaray üçüncü İ.S.K

1500 metre erkekler — Birinci Galatasaraydan Halil 24,26,1, ikinci Beykozdan Fuad, üçüncü Galatasaraydan Cihad

Kuleden atlamak — Beykozdan Hakkı 47, 14 puvan

Tramplenden atlama —Birinci Fahri, 110,56 puvan, ikinci Beykozdan Şeref.

Hanımlar arasında Tramplen —Birinci Beykozdan Krisant 20,18 puvan.

Su topu müsabakası — Yalnız Galatasaray ve Beykoz iştirak etti. Galatasaray 7—3 galip geldi.

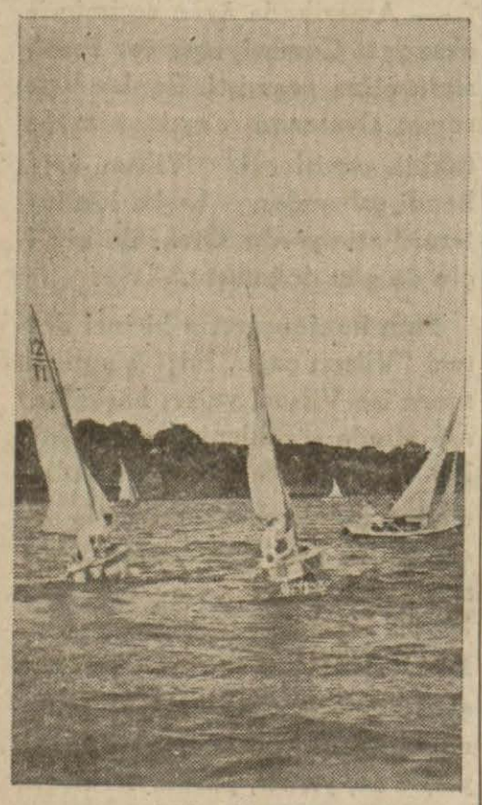

Yelken yarışlarından bir görünüş

Yelken Yarışları

İstanbul birincilikleri için 3 gün denberi devam eden yelken yarışlarının bu hafta da sonuncusu dün Modada yapılmıştır. Neticeler şunlardır:

Birinci Demir Turgut İ. S. K. ikinci Şeref Anadolu, üçüncü Sadi İ. S. K

Bu müsabakalara 9 şarpi iştirak etmiştir.

At yarışlarında

Ikinci hafta çok heyecanlı geçti

Dün yüksek yarış ve arıtma kurumu İstanbul ili (vilâyeti) at yarışlarının ikinci haftası idi. Veliefendi koşu mahallinde seçkin ve ilgili halk önünde yapılan yarışlar çok heyecanlı ve parlak oldu. Geçen haftaya nazaran kalabalığın oldukça fazla olması bu öz spora olan rağbetin günden güne çoğaldığını göstermekte idi. Bilhassa müşterek bahis kişeleri önün de pek çok meraklı toplanıyordu.

BİRİNCİ KOŞU

Koşulara tam saat 15,15 de başlandı. Birinci koşu satış koşusu idi. Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarımkan Arap ve halis kan Arap at ve kısraklarına mahsustu. Mesafe 2000 metre, ikramiyesi 110, 30, 15 lira idi. 9 hayvan iştirak etti. Ankaralı Talâtin (Sarı kuşu) birinci, Ankaralı Ahmedin (Ünlü)sü ikinci, Susırlıklı Şabanın (Sulek)i üçüncü geldi.

İKİNCİ KOŞU

İkinci koşu üç ve daha yukarı yaştaki yerli halis kan İngiliz at ve kısraklarına mahsustu. Mesafesi 1800 metre, ikramiyesi 280 , 55, 20 lira idi. Saat 15,45 de başlandı. Üç hayvan iştirak etti. (F. Atlı)nın (Tomro)su birinci, (Erol)u üçüncü, Rüstemin (Conk)u ikinci geldi.

ÜÇÜNCÜ KOŞU

Üçüncü koşu dört ve daha yukarı yaştaki yerli, yarımkan Arap ve halis kan Arap at ve kısraklarına mahsustu. Mesafesi 2400 m. ikramiyesi 120, 50, 20, lira idi. 16,15 başladı. Dört hayvan iştirak etti. Emin yüzbaşının (Necip)i birinci, Manisalı Tevfiğin (Sadal)ı ikinci, Kemalin Aldervişi üçüncü geldi.

DÖRDÜNCÜ KOŞU

Dördüncü koşu üç ve daha yukarı yaştaki halis kan İngiliz at ve kısraklarına mahsus mesafesi 2000 m. ikramiyesi birinciye 345 liradan maada bu koşuya giren hayvanlar için verilen duhuliye ücretlerinin mecmuu, ikinciye 55, üçüncüye 20 lira idi. Koşuya saat 16,45 de başlandı. 5 hayvan iştirak etti. İstanbullu Akifin Bekârı birinci, Gaz Badalyası üçüncü, (Bayan Binns)in (Barcs)i ikinci geldi.

BEŞİNCİ KOŞU

Beşinci koşu üç yaşındaki yerli, yarımkan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustu. Mesafesi 1400 m. ikramiyesi 180, 55, 20 lira idi. Koşuya 8 hayvan girdi. 17,15 de başlandı. Ankaralı Salihin Alemdarı birinci, (Semiramis)i ikinci, Halim Ayamamanın (Bora)sı üçüncü geldi.

Mehmet ALİ

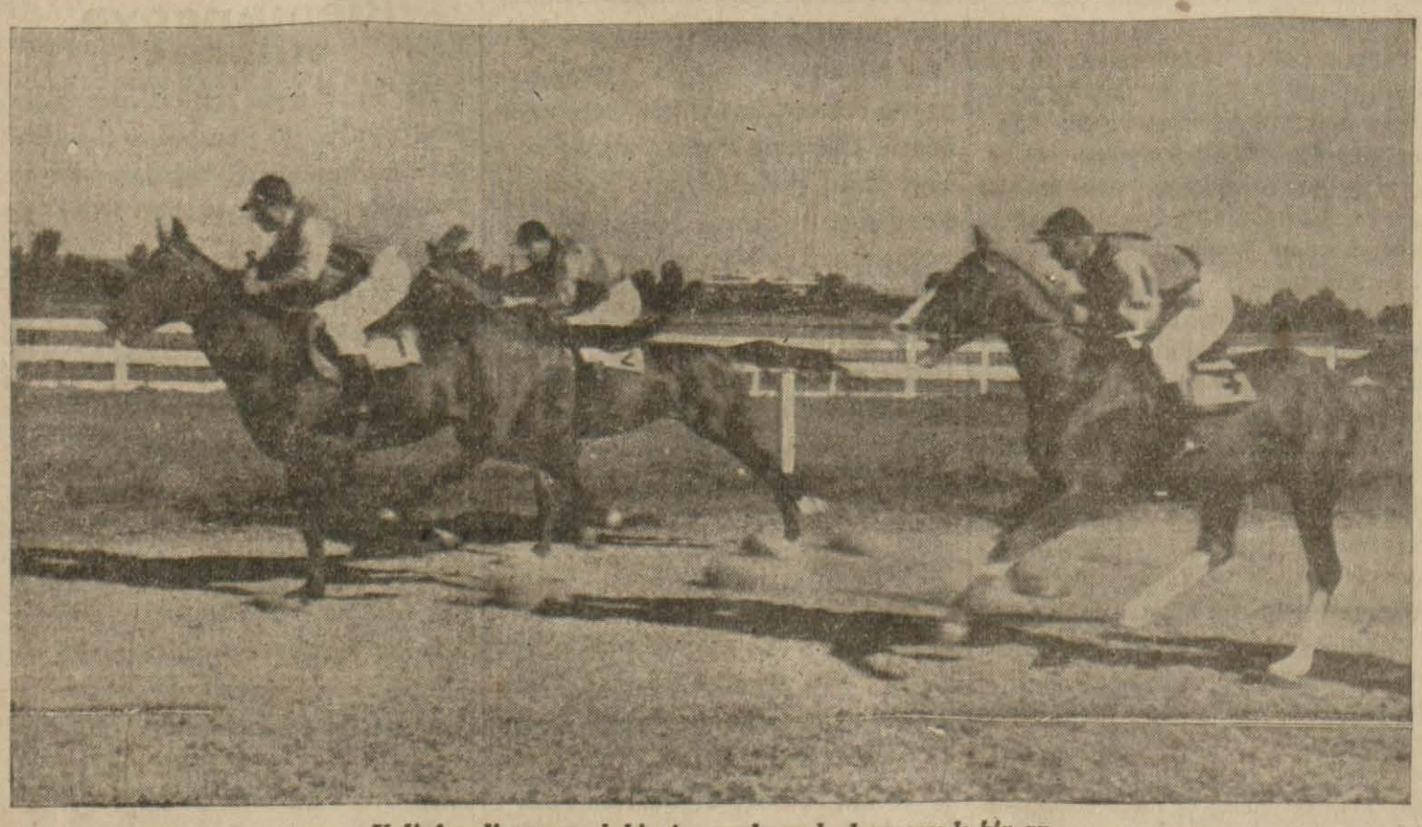

Veliefendi çayırındaki at yarışlarında heyecanlı bir an.

Dün Galatasaray Uypeşti (2-1) yendi

SPOR

Sarıkırmızılılar bir penaltı ve muhakkak bir gol fırsatı kaçırdı

Birinci devre 0-0 berarberlikle bitti. 3 gol son devrede yapıldı

Dünkü maçda Galata saray müdafii Osman bir Macar akı nını kesiyor.

Peştenin amatör Uypeşt takımı dün Galatasarayla ikinci maçını yaptı, ve neticede evvelki günkü gibi 2 - 1 ye - nildi.

Evvelâ oyunun şeklini anlatalım:

Hakem Nuri Bosut'un idaresinde başlıyan maça Galatasaraylılar şu kadro ile çıktılar:

Necdet — Lütfi, Osman — Hayrullah, Fahir, Kadri — Danyal, Fazıl, Gündüz, Münevver, Necdet,.

Oyun başlar başlamaz Galatasaraylılar hücuma geçtiler. Sağ taraftan şiddetli hücumlar yapıyoruz. Fakat bu hücumlardan hiçbiri semere vere - miyor· Buna da sebep hücum hattının biribirlerile iyi anlaşamamasıdır. Meselâ Danyale hiç pas gelmiyor. Fazılda iyi değil. Bu şekilde oyun 27 inci dakikaya kadar sürdü. Bu arada onlar da arada sırada Galatasaray kalesine tehlikeli hücumlar yapıyor - lardı. Fakat Lûtfinin ve genç kaleci Necdetin mükemmel oyunu bunları neticesiz bırakıyordu.

Tam 27 inci dakikada Macarlar sağ açık Necdeti hatalı bir şekilde düşür - düler. Bunun üzerine hakem penaltı verdi· Fakat Münevver bu mükemmel fırsatı topu kale direğine çarptırmak suretile kaçırdı.

Bundan sonra oyun gene Galatasarayın nisbî üstünlüğü altında haftaym sonuna kadar sürdü. Bu esnada Necdetin boş kaleye topu atamamak suretile kaçırdığı bir fırsattan başka mühim birşey olmadı.Böylece ilk haftaym sıfır sıfır berabere bitti.

İkinci haftaym birinciye nazaran daha süratli olarak başladı. Ve daha 4 üncü dakikada Macarların sağ açığı Osmandan aldığı mükemmel bir pası Galatasaray ağlarına takıverdi.

Galatasaraylılar 1 - 0 mağlûp vaziyete düşünce daha dikkatli oynamağa başladılar. Nitekim bu çalışmaları netice vermekte gecikmedi· 13 üncü dakikada Fazıl Necdetten yerinde bir pas aldı ve topu Uypeşt kalesine sok - tu.

Vaziyet 1 - 1 olunca her iki tarafa yeniden bir gayret geldi. Nisbeten heyecansız ve durgun olan maç birden bire canlandı. Her iki taraf kalesi cidcî tehlikeler atlatıyor.

20 inci dakika, sarı kırmızılılar gene sağdan bir hücum yapıyorlar. Gündüz sağdan benim görüşüme göre of - sayd vaziyetinde bir pas aldı. Kale - cile karşı karşıya bulunuyordu. Topu kapmak için fırlıyan kaleciyi atlattı. Ve boş kaleye Galatasarayın galibi - yet golünü attı· Hakem geride oldu - ğundan bunun ofsayd olduğunu görememişti.

Oyunun bundan sonrası da heyecanlı geçti. Macarlar beraberlik sa - yısını çıkarmağa, Galatasaraylılar da gollerini üç yapmağa çalıştılar. Fakat başka gol olmadı. Ve maç 2 - 1 Galatasarayın galebesile bitti.

Galebe Galatasaraylıların hakkı i - di. Bariz şekilde Macarlardan daha iyi, ve daha kombine bir oyun çıkar - dılar. Kendilerini tebrik ederiz·

M. SERTOĞLU

Galatasaray maçında seyirciler.

Yazması benden:

Bir Daha Yendik

Bir gün evvel Beşiktaşa yenilen Macar Uypeşt takımı, dün Galatasarayın karşısında ayni netice ile bir daha yenildi.

Aşağı yukarı Beşiktaş oyununa oldukça benziyen bir maçtan sonra neticenin de ayni olmasına zaten şaş - mamak lâzımgelirdi.

Mevsim uygunsuzluğuna rağmen, ufak tefek hatalar ve gol atmakta gösterilen beceriksizlikler bir tarafa bırakılırsa, dün Galatasaray pekâlâ bir oyun çıkardı denebilir.

Bilhassa, çok seri, atletik bir takım olan ve bir maç evvel Beşiktaş gibi sıkı bir rakibi son dakikalarda adam akıllı yoran Macarların, dün Galatasarayın karşısında, ikinci devrenin sonlarında müthiş yorulmaları, sarı kırmızılılarınsa, bilâkis tazeliklerini muhafaza ettiklerini görmek pek yakında Avrupada oldukça uzun bir seyahate çıkacak Galatasarayın hesabına hayırlı bir muvaffakıyet olarak kabul edilmeye değer.

* * *

Dünkü yazımda uzun uzun yazdığım gibi, ikinci maç da, orta Avrupa futbolünün bilhassa böyle vasat derecedeki takımların bizim futbole karşı hiçbir muvaffakıyet alamıyacağını, bizim oyunumuza karşı hiçbir varlık gösteremiyecek bir yol aldığını isbat etmiş oldu.

Beşiktaşın karşısında olduğu gibi, Galatasarayın karşısında da hiç fena aynamadıkları halde, işte Macarlar ayni netice ile bir kere daha yenilmiş oldular.

* * *

Bence; birçok noksanlarına, bilhassa gol çıkarmamaktaki beceriksizliklerine rağmen, burada gördüğümüz Servet hattâ Libertas gibi takımlardan çok daha iyi bir varlık gösteren amatör Macarlar ne enerji ne de oyun itibarile bizden aşağı bir maç yapmadılar. Fakat biz fırsatlardan daha iyi istifade etmesini bildik ve bundan sonra da neticeleri lehimize çevirmek tabiatiyle bize nasip oldu.

Karşı takımda aksıyan hiçbir nokta olmadığı ve herkes ayni ayar düzgün bir oyun oynadığı halde, meselâ bizim takımlarda aksıyan hem de çok aksıyan taraflar eksik değildir.

Fakat buna rağmen maçı kazandık. Niçin mi?!

Çünkü orada, ne ileri geri yardım eden ve Avrupanın deyme tanınmış forvetlerine taş çıkaracak bir varlık yaratan genç oyuncu Münevver, ne de çok kafalı oyunu, nefis yer tutuşları ile her Macar akınını kesen bir Lûtfi vardır.

Malik olabilseler, böyle iki eleman, sahayı mağlûp terkeden Macarları, işin içinden bize göz açırmıyacak bir galebe ile çıkarabilirdi.

* * *

Bu iddialarımın ne kadar doğru olduğunu, ve Macarların bozuk oyunlarından ziyade ancak bizim iyi oyunlarımız karşısında mağlûbiyete uğradıklarını, Uypeşt takımının, içlerinde Galatasaray - Beşiktaşda olduğu gibi futbol (as)ları olmayan diğer yerli takımlarla yapacağı müteakkip maçlar isbat edecektir sanıyorum.Ve yabancı illerde yapacağı zorlu bir seyahatin arifesinde kazandığı dünkü galebeden dolayı Galatasarayı tebrik ediyorum.

İzzet Muhiddin APAK

Çarşamba günü Bir üçüncü maç daha var

Duyduğumuza göre, Ankaraya hareket etmeden evvel, Macar takımı çarşamba günü akşamı Pera — Kurtuluş muhteliti ile Taksimde bir üçüncü maç yapacak ondan sonra iki maç daha yapmak üzere Ankaraya hareket edecektir.

Sadi Karsan diyor ki:

Galatasaray nasıl oynadı?

Bugünlerde Macaristana bir turneye çıkmağa hazırlanan Galatasarayın gider ayak Uypeşt ile bir müsabaka yapması çok yerinde oldu. Bu suretle takımın noksanları ve oyuncuların da aksıyan cihetleri açıkça görüldü. Tur neden fena bir netice ile dönmemek istiyorsak bu noksanların hemen telâfisi cihetine gitmeliyiz· Çünkü bir hakikat olarak kabul etmek lâzımgeliyor ki dün Galatasaray 2 - 1 galip çıkmasına rağmen iyi bir oyun gösterememiştir. Eğer Galatasaraylılar yüzde yüz gol olacak iki bulunmaz fırsatı da kaçırmamış olsaydılar bu netice 4 - 1 olacaktı. Fakat aradaki sayı farkı 4 - 1 dahi olsaydı gene sarı kırmızılılar için dün güzel oynamışlardır denemezdi.

Şimdi bir buçuk saat içinde harekâtını büyük bir dikkat ile takip ettiğim her oyuncunun göze çarpan noksanlarını birer birer aşağıda sayacağım. Belki bir ağabey sıfatiyle söylediğim bu sözleri bu oyuncular nazarı itibare alır da hissesine düşen noksanlarının tashihi için elinden gelen gayreti müteakip maçlarda esirgemez.

1 — Galatasaraya evvelâ bir takım kaptanı lâzımdır. Takım kaptanın vazifesi yalnız para atıp kaleleri intihap etmek ve mukabil taraf kaptanı ile el sıkışmak demek değildir. Bunlar teferrüattan ibarettir. Takım kaptanının asıl vazifesi oyun üzerinde müessir olmaktır· Takımının oyun esnasındaki aksıyan yerlerini görecek ve ona göre talimat verecek ve tabiye kuracaktır. Bu itibarladır ki takım kaptanları, ekseriyetle tecrübeli görüş ve muhakemelerinde isabeti olan oyuncular arasından seçiliyorlar.

2 — Galatasarayın dünkü oyununa nazaran aksıyan yerleri takımın gerek müdafaada ve gerekse muhacim de canalacak noktaları olan merkez muavin ile merkez muhacim idi.

Denilebiliyor ki orta bu sebeple tamamen boş kalıyordu. Santrhaf Fahir, merkez muhacim ve ortaları kısa paslar ile besliyemediği gibi cenahlar vasıtasiyle de oyunu açamıyordu. Başlıca hatalarından biri de ilerliyen oyuncunun üzerine atılmıyor geriliyerek akını kesmek istiyor. Bu suretle müdafileri müşkül vaizyete sokuyordu.

Merkez muhacime gelince: O da ağır oynuyordu. Topu kurtaryor fakat vücudunu kıvramıyordu. Bunun için daima hasım müdafaasına takılı kalıyordu. Vücuduna Soaplesse verecek atletik egsersiz yapmasına çok ihtiyacı vardı.

Münevver dün fena bir gününde idi. Vuruşlarında isabet yok idi. Herzaman çok iyi ve canlı oynıyan bu gencin dün başlıca hatası rüzgâgârı nazarı itibare alarak şüt çekmemesi olmuştur.

Sol iç Fazıl; uzun zamandanberi rahatsızlığı dolayısile oynamamış olduğundan dün pek sönük kaldı·

Çok seri olan Danyalın topu sürerken fazla açması bir de dikine gitmesi en büyük hataları oluyor. Danyal inatçılığı bıraksa iyi bir oyuncu olur. Bir de ortalayışlarını vaziyete göre havadan mı yerden mi yapacağını kestiremiyor.

Sağ açık Necdetin ise ortalayışları muntazamdır. Koşusu da iyidir. Fazla korkak olmasa ve sol ayağına biraz hâkim olsa iyi bir açık olur.

Dünkü oyunda en fazla muvaffak olan iki müdafidir.Maamafih merkez muavinin aksaması müdafilerin vazifesini güçleştirmiş ve kaleci ile olan anlaşmalarını müteerddit bırakmıştır·

Kaleci topu elinden bazan kaçırmasa, çıkışlarında biraz sürat intikali olsa daha fazla muvaffak olacaktır. Degajmanları mükemmeldir.

İki cenah hafbekleri vazifelerini ellerinden geldiği kadar yapmağa gayret etmişlerdir· Misafirlerimiz hakkında düşündüklerimi dün söylemiş idim. İlâve edilecek bir şey yoktur.

Sadi Karsan

Işi alay tarafından görüş:

Son iki maçta

Dünkü Galatasaray maçında

Seyirciler arasında:

— Bak Macarlar yeni forma giymişler· Bazıları da iki pantalon üstüste giymiş.

— Herhalde S. G. S. ye gösteris olacak.

Başka bir muhavere:

— Hakem favulü göremedi.

— Elbette rozet meselesi de ondan. Oyundan evvel Macarlar rozet hediye ettiler.

Gazeteler arasında

TAN — Sadun G. Savaç; Macarların ilk oyunu hakkında bereket versin ki Macar kebabı;(Gulaş)gibi tuzu, biberi ve çeşnisi hiç bir zaman değişmiyen Macar futbol tarzı bu takımda da fazlasiyle göze çarpıyordu.

Macar tarzını anlatmağa lüzum yok: Kale önüne gelince pas, pas, pas. Bir daha pas ve bir daha pas nihayet beceriksizce bir hareket veyahut hasım kalecinin yerinde bir müdahalesi ve şişen sabun köpüğünün sönmesi..

ikinci maçtan Sonra

— KURU — Dün hiç şans yoktu.

TAN — Acemi Macar oyuncuları bize oyunumuzu unutturdular da oynıyamadık.

CÜMHURİYET — Galatasaray takımı kendisinden beklenen oyunu oynadı denemez.

ZAMAN — Galatasaraylılar çok güzel oynadılar ve çok muvaffak oldular·

TAN — Macarlar berbat, çok fena..

ZAMAN — Macarlar muntazam oynadılar. Sahaya alışmış oldukları belli idi.

KURUN — Macarlar çok yorgun görünüyorlardı.

Ben bunları okuduktan sonra maç hakkında ne hüküm vereceğimi şaşırdım.. Bilmem okuyucularım siz ne dersiniz.

* *

ŞAKA

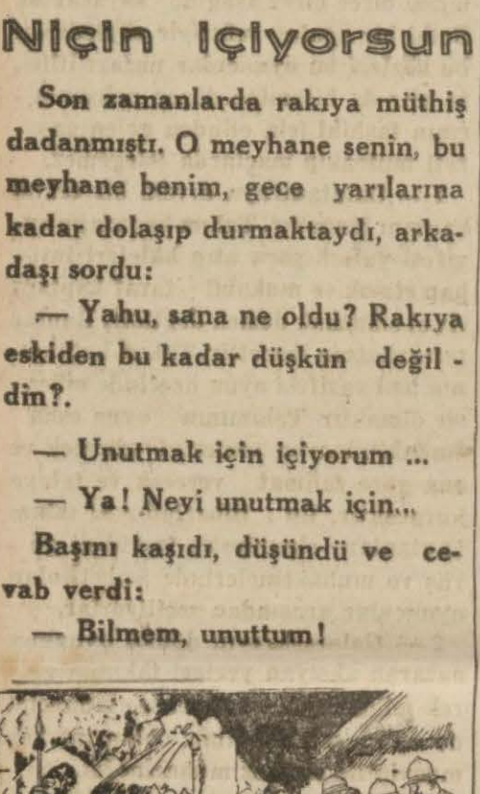

— Dudak boyaması için kurşun tozu almağa para yetiştiremiyorum.!

Niçin içiyorsun

Son zamanlarda rakıya müthiş dadanmıştı. O meyhane senin, bu meyhane benim, gece yarılarına kadar dolaşıp durmaktaydı, arkadaşı sordu:

— Yahu, sana ne oldu? Rakıya eskiden bu kadar düşkün değildin?.

— Unutmak için içiyorum ...

— Ya! Neyi unutmak için...

Başını kaşıdı, düşündü ve cevab verdi:

— Bilmem, unuttum!

AFRİKA SÖMÜRGELERİNDE

Memur, (yeni valiye) — İşte Hapishanemiz!..

— Kediniz pek mahzun duruyor.

— Evet, kapan aldım diye somurtuyor

İsbat ederim

İş istiyordu. Başvurduğu müessesenin sahibi sordu:

— Münhal bir vazife var. Size bu işi verebilirim. Amma namuslu ve dürüst bir adam olduğunuzu, çalıştığınız müessesenin malına dokunmadığınızı isbat etmeniz lâzım..

Cevap verdi:

— Gayet kolay. Bundan evvel kaplıcalarda çalışıyordum. Üç sene içinde bir defa bile banyo almadım!

— Eviniz yok ha! Haydi karakola! ..

— Nasıl bir şemsiye istiyorsunuz?

— Şemsiye alacak değilim, yağmurun dinmesini bekliyorum.

Sıra ile

Oğlunun karnesini görünce, kadıncağız yüzünü buruşturdu:

— Ne! İki tane ikmalin var. Halbuki geçen sene sınıfını birinci geçtiğin için ne kadar sevinmiştim.

Çocuk atıldı:

— İşte ben de onun için ikmale kaldım ya anne.. Hep sen sevinecek değilsin ya.. Biraz da başka çocukların anneleri sevinsin!

Selam

Arkadaşına rastladı ve:

— Sana Veli selâm söyledi, dedi. ..

— Teşekkür ederim.

Biraz durdu ve tekrar etti:

— Sana Veli selâm söyledi:

Yahu, dedi, demin söyledin ya!

— Söyledim amma Veli çok çok selâm gönderdi!

— Evvah! Arkada arkadaşımız oldu ğunu unutmuştum.!

Radyo Spikeri — bir balık yakalad ı, büyüklüğü bu kadar vardı!

Satılan kitaplar

Selâmi İzzetin o gün cömertliği üstündeydi, bol keseden atıyordu. Bir aralık:

— Benim romanlarım en çok satılan eserlerdir. dedi. On binden az basılan romanının olduğunu hatırlamıyorum.

Orada bulunanlar Selâmi İzzetin hafızasızlığına şaşarlarken Necip Fazıl söze karıştı:

— Selâminin hakkı var. Onun romanları en çok basılan kitaplardır. O eserlerin fransızca asıllar ne kadar basılıyor, hiç düşünmediniz mi?

— Bu sene yazlığa gitmediniz mi?

— Yazlığa mı? Her zamanki evimde kalmak için bile param yok.

Hintli fakir — bir yastık daha getir Böyle çok rahatsız oluyorum.

— Bu taş parçasını ne diye taşıyorsun?

— Evimi satacağım da.. Nümune diye götürüyorum.!

Ölmez aşk

— Beni sevdiğini söylüyorsun amma benim için hayatını feda eder misin?,

— Benim sana olan aşkım ölmez bir aşktır!.

Kaynana

Kaynanası bir aylık bir misafirlikten sonra nihayet evine dönmeğe razı olmuştu. Adamcağız, sevincinden etekleri zil çalarak koşup bir otomobil çağırdı ve şoföre tenbih etti:

— Aman! Kaynanam trene yetişecek, sakın geç kalayım deme, treni kaçırmasın.

Şoför, zekice göz kırparak:

— Merak etme bayım dedi, ben maldan anlarım. Kendi kaynanam gibi çabuk götürürüm!

— Çocuğun topunuzla oynamasına müsaade eder misiniz?

— Alçıdan yumurta ile ne yapıyor?

— Bebek oynuyor.

Banyo ücreti

Kamarot, şefinin yanına gelerek izahat verdi:

— Denize düşen 28 numarada ki yolcuyu güçbelâ kurtarabildik. Fakat zavallı sırsıklam olmuş.

Baş kamarot cevap verdi:

— Kendisine bir havlu götür de kurunsun. Hesabına da bir banyo ücreti yaz.

İyi kadın

Karısı ölmüştü. .Her akşam devam ettiği meyhaneye o akşam da gitmiş, rakı kadehinin karşısında düşünceye dalmıştı:

— Ah rahmetli ne iyi kadındı .. Hele uykusunun ağırlığına diyecek yoktu, Sabaha karşı bile dönsem hiç uyanmazdı..

Boksörün karısı — Vah vah! Gene yenildin mi?

— Hayır! Bu sefer ben kazandım!

Öksürük ilâcı

Arkadaşı olan bir doktora giderek derd yandı:

— Kulağım çok fena.. dedi, öksürüğümü bile duyamıyorum!.

Doktor cvab verdi:

— Aizizim, kulak doktoru değilim, Onun için kulağının rahatsızlığına çare bulmak elimde değil.. Maamafih ille öksürüğünü işitmek istiyorsan bir ilâç vereyim de daha kuvvetli öksür!.

Kadın — A, yapma! Herkesin içinde utanmıyor musun?

Aslan tarafından öldürlen kocasının mezarına çelenk koyan zenci kadını..

— Ailenizden hiç kimse sizi ziyarete gelmiyor mu?

— Hapishane odalarından dışarı çık malarına müsaade etmiyorlar!

YOLCULUK NOTLARI

Seyahatin zevkleri ve üç büyük derdi?

Romanya ve Polonya toprakların - dan geçiyoruz, çoluk çocuk ve bir kaç arkadaş beraberiz.

Kalabalık yolculuğun bazı iyilikleri ve fenalıkları var, iki tarafını da biraz anlatacağım. Biribirlerini kaybetmeler hemen herkesin başından geçebilir, Bu kaybolmalar partide yaşı küçük, orta ve ya, ilerlemiş olanların sayisiyle mütenasip olarak artıp eksilebileceği gibi; tecrübeli, tecrübesiz; dikkatli, dikkatsiz, dikkafalı, uysal, aceleci, yavaş olanların ölçüsüyle de değişiklikler gösterebilir. Herhalde böyle bir kafileye reislik etmeği hiç kimseye tavsiye etmem. İstanbulda bile cümbür cemaat gezintilerden kaçarım, hele bu gezintilerin cuma pazar günlerine rastlamasından benim kadar korkan az bulunur diyebilirim. Bükreşten kalkarkalkmaz ilk işim mevcudü gözden geçirmek oldu. Köstence safasından sonra, elinden gelse hepimizi biribirine köstekliyerek halkanın ucunu bana vermek kuruntusuna düşen küçük oğlum Güner, kontrol işinde daha sinirli gözüküyor. Bu sinirlilik gittikçe artmak üzere ve bütün yolculukta devam ederek Günerin en iyi başarabildiği iş oldu. Onu güler yüzlü ve rahat gördükçe kafilenin tamam olduğunu ve, telâşlı veya kavgacı gördükçe kümede eksiklik olduğunu hemen anlıyor, ve vaktinde çaresine bakmağa koyuluyordum.

Kalabalık yolculuğun bir başka üzüntüsü de gırtlak bahsinde: Herkesin iştahına, arzu ve zevkine göre yemek listesi başardığınız dakikanın hatırasını unutmağa imkân yoktur. İnsanların günde üç defa yemek yemesinde ne büyük bir isabetsizlik olduğunu ve, yemekleri hap şekline sokarak bir defada yutturmağa çalışanların ne kadar haklı olduğunu, bu üzüntülerle karşılaştıktan sonra iman ile kabul ediyor ve, gönülden diliyorum.

Mevzu bulmakta sıkıntı çeken karikatüristlere böyle kalabalık bir yolcu kümesinin sofrasına düşmek yeter, kısaca ben de anlatacağım.

Çorba deseniz, bir kısım aman gelsin derken, bir kısmı yüzünü buruşturur. Bir kısım çorbanın hassalarından bahseder, bir kısmı ise bu ne olduğu belirsiz su kütlesinin münasebetsizliğini anlatır.

Etlere geçelim, kuzu pirzolası cinsinden ateşte kızartılmaların yolculukta hasretini çekenlere, bunun imkânsızlığındaki sebepleri anlatmak kabil değildir.

Çırpıcıya, Kâğıthaneye, sulara Çamlıca ve Yakacığa gidip hemen çalı - çırpı üzerinde işini kolayca görenlere bu işte zorluktan bahsetmek çok aykırı düşüyor. Şu her vakit en hafif yemek olarak seçtiğimiz tavuk eti bile, çatal bıçakla ayırmaktaki güçlükten ve, el ile sıyırmak imkânsızlığından dolayı en ağır külfetler sırasına giriyor.

Balık bahsi daha acıklı; ayıklama deyip geçmemeli, bu işi bir davet masasında usulü üzere başarmak her kese nasip olmıyan bir muammadır; en büyük sıkıntıdan kurtulduğunuzu sandığınız bir sırada gırtlağınıza yapışan kılçık görünmez kazaların en belâlısıdır. Bilmem kılçıktan korkmıyan var mıdır, yutkunursunuz gitmez, tükürürsünüz çıkmaz; eliniz ermez, gücünüz yetmez; böyle bir akibeti çocukluğumuzda hepimiz bir kere savuşturmuşuzdur.

İş bu kadarla kalmaz, balığın taze olmaması daha uzun bir bahis teşkil eder, en hafif bir barsak bozukluğu ile kurtulmuş olduğumuzu bile düşünsek, yolculukta en rahatlanacak yer olarak aradığınız kıyı köşenin daima başkaları tarafından işgal edilmesi gibi akibetlerin ne feci gülünçlüklere varabileceğini tasavvur edersiniz. Halbuki yolculukta taze balık bulmak bir kısmet meselesidir.

Sebze faslı daha az firaklı değildir, haşlamaya alışık olmayan biz şarklılar, yolculukta salatadan başka yeşillik yiyemiyoruz. Listenin sonuna gelirsiniz; tatlılar sırasında komposto ve pastadan başkasını anlamak bilmece halletmek kadar uzun sürer, şarka gelen bir garplı "kadıngöbeği„ gibi hiçbir münasebeti olmıyan tatlı isminden ne anlarsa, biz de bu tatsız ıstılahlardan ancak o kadar anlıyabiliriz. Hamur tatlıları ile muhallebi ve arkadaşlarına alışık gözler için bu tatlı boşluğunu doldurmak pek zordur.

İçkiler hususunda en çok sıkıntı susuzluktan ileri geliyor, memba sularının en nefisine malik olan İstanbuldan ayrılınca, karaya çıkmış balık gibi çırpındığımızı, ve bir bardak su için İstanbulda beş kuruş vermekten şikâyet ederken fazlasını bile seve seve razı olduğumuzu içimi çekerek yazıyorum. Arkadaşlardan biri her istasyonnun su musluğunda soluğu alıyor, yol uzun sürüp susuz kalınca, köpeklerin niçin dillerini dışarı sarkıttıklarının sırrına erdiğini söyliyerek bizi kahkahalarla güldürüyor.

Yatmağa gelelim; yataklı vagona girenlere ne mutlu, ben elbiseyi çıkarıp uzanmağı, yarı uyku addederim. Yataksız seyahati yataklıdakilere anlatmak, açın halini toka tarife benzer. Ter, ayak ve nefes kokusu, iki sigara dumanı arasında bunalan bir kompartiman kapısından içeri hiç başınızı soktunuz mu? Altı kişilik insan salamurasını gözönüne getirin.

Sarsıntı ve sıkıntı ile sersemlemiş bu zavallıları geceyarısından sonra seyredin, o zaman bir fikir ve bir hüküm çıkarabilirsiniz. Bir tarafta sızan, öbür tarafta horlıyan, yanındakinin üstüne yuvarlanarak genişlemeğe çalışan, hele uykuda tekme, yumruk atanların şerrinden kurtulmak için koridorda nöbet beklemeği tercih eden böyle bir kafile ile seyahat herhalde gıpta edilmeğe değmez!

Yolculuk kalabalığının bence bir tek meziyeti var, bavulların pek kolay aktarma edilmesi, ve hamal parasından tasarruf! İstasyona götürülüp de inip binme kaygısı çıktığı zaman denklerin azameti ve taşınmasının güçlüğü hiç hissedilmez olur. Karpuz sergilerinin önünde arabaların ne kolay ve çabuk boşaltıldığını ve dükkâna nasıl bir maharetle istif edildiğini bilir misiniz; işte kafile yolculuğunda eşya aktarması da bu kadar kolaylaşır.

Romanyayı cenuptan şimale doğru trenle geçiyoruz, hava tatlı bir sıcaklıktan yağmur sıkıntısına doğru dönüyor. Bir çok ekilmiş tarlalar, bir çok kömür ve şeker fabrikalariyle meşhur şehirler takip ediyor.

Birinci geceyi vapurda geçirenlere, ikinci geceyi trende yataksız geçirmek mukadderse, Bükreşte dinlenmeği tavsiye ederim.

Sabah erkenden tren Lehistana giriyor. Kollarında siyah kordelâ taşıyan bütün Lehliler ölen şefleri Pilsudskinin matemini tutuyorlar.

Karkavdan pek az sonra Lemberg - ten geçiyoruz. Bu isimleri, dünya harbinin dört senelik bin bir faciası arasında bugünkü gibi hatırlıyoruz. Yıllarca önünde ve etrafında yüzbinlerce insan kütlesinin çarpıştığı bu ovalarda eriyip giden vatan evlâtlarının pıhtılaşan kanlarını görür gibi oluyoruz.

Bu kötü tarihi çocuklarıma anlatmak arzularımın boğazımda düğümlendiğini hissediyorum. Bâkir bir neşe içinde gülüşen bu saf dimağları, gene onların saadeti için süpürge toğumu yiyen ağzımla zehirlenmekten ne çıkar!

Leh gümrük ve vize kontrolları çok çabuk ve hafif geçiyor. Öğleye doğru Alman topraklarında olacağız; yeni bir ruh ve sonsuz bir energi ile kaynaşan 65 milyonluk ilim ve sanat adamını barındıran bu ülkeye merak ve heyecanla karışık bir his içinde ve gittikçe artan bir hızla ilerliyoruz.

Dr. Feridun NEŞET

Mimar Sinanın kabri niçin açıldı?

Mezarlardan çıkarılan Kafa kemiklerinde

Yapılan araştırmalar

Bizde ve başka memleketlerde nasıl yapılıyor?

Hayvan cinslerinde vücuda nazaran beyinin küçüklük veya büyüklüğü nasıl zekâ üzerinde müessir oluyorsa, insanlar da aynen öyledir. Bazı ırkların kafa tasları biçimsiz ve içlerindeki beyinler de tabiatiyle arızalıdır.

Antropoloji diye tanıman ilim, insan cinsleriyle uğraşmakta ve kafa taslarını tasniflere tâbi tutmaktadır.

Türk ırkı, Brakisefaldir. Dün de haber verdiğimiz gibi, İstanbulda birinci olarak Mimar Sinanın mezarı açılmış, dahî san'atkârın kemikleri muntazam olarak bulunmuş, çıkarılmıştır. Anadoludaki öğretmenlere (muallimlere) de tamimler gönderilmiş, belediyelerin yardımiyle tarihsel (tarihî) mezarların açılıp bulunan kemiklerin İstanbuldaki antropoloji müzesine gönderilmesi bildirilmiştir. Bütün bunlardan şu anlaşılacaktır: Büyük medeniyetler, Brakisefaller tarafından kurulmuştur!

Fakat bu uğurda uğraşmalar yalnız bizde değildir. Avrupalılarda, dahî saydıkları büyük başları toprak altında çürütmekten, yılanlara, çıyanlara yedirtmektense, hürmetle çıkararak, tetkik etmeği ve müzelerde saklamağı hem akla, hisse uygun, hem de faydalı bulmuşlardır.

Aşağıki yazıdan anlaşılacağı üzere, garp san'atının en büyük üstadlarından Şair Dante'nin iskeleti mezarından çıkarılmış, üzerinde araştırmalar yapılmıştır.

Son gelen bir İngiliz mecmuasından aldığımız bu hususiaki malûmatı aşağıya yazıyoruz:

Kafa tasları üzerinde tetkikatta bulunmak, antrepoloji bilginlerinin her yerde hükûmet yardımlariyle yaptıkları şeydir.

1933 yılında Bolonya üniversitesi antropoloji profesörü Frassetto, on üç yıl müddetle, meşhur dahî şair Dantenin resimleri, yüz kalıbı, ve bakiyeleriyle uğraşmış ve eserler neşretmiştir.

Dahî şair Dante, 1321 milâdî yılında Ravemra'da ölmüştü. Öldüğü zaman 56 yaşındaydı. 1921 de Dantenin kafa tası ve iskeleti muayene için açıldığı vakit, İtalyan profesör Frassetto da bunu gözden geçirmek üzere çağırılan bilginlerden biriydi.

Şairin hakikî ve en doğru evsafını elde edebilmek için kafa tası üzerinde yapılan tetkikler büyük izlere yol açmıştır. Yukardaki resim, profesör Frassetto tarafından yapılmıştır ve Danteyi yandan göstermektedir. Dante, bu eserde, kuvvetli ve asîl bir kafa olarak mülâhaza edilmektedir. Kafanın beyni alan kısmı, hacmi itibariyle göze çarpacak mahiyettedir. Burnunun gemik kısımları da büyüktür.

Dantenin diğer resmi, Dantenin Vela tarafından yapılmış büstü ve onun üzerine Dantenin kafasının çizilmiş şeklini gösterir. Dantenin kendisine bu derece uygun olan bir büstü bulunmadığını söylerler.

İzmit kâğıt fabrikası

İzmitte yapılan kâğıt fabrikası şimdiki halde ancak günde 35 ton kâğıt istihsal edebilmektedir. Halbuki Türkiyenin gündelik kâğıt sarfiyatı 70 tondur. Fabrika, çalışan elemanlar daha ziyade ihtisas kazandıktan sonra istihsali 45 tona çıkacaktır. Çünkü fabrika bu kudrette yapılmıştır.

Şimdiki halde fabrikada 30 yabancı ve 300 kadar Türk uzman çalışmaktadır.

Memleketimizde kâğıt fabrikasının yapılmış olması kaolin, şap ve soda sanayiimizin inkişafına yardım edecektir. Kâğıt imalâtı için odun ve soda büyük bir rol oynar. Onun için ve sevkiyat noktai nazarından fabrikanın İzmitte kurulması tercih olumuştur.

Balkan devletlerinde kâğıt fabrikalarının bulunmaması bizdeki fabrikaların da kâğıdı ucuza maletmeleri yüzünden harice mebzûl miktarda sevkiyat yapabileceğiz.

Altı ay sonra temeli atılacak olan ikinci fabrika da gelecek sene bu vakit işlemeğe başlıyacaktır. Bu fabrikanın işlemeğe başlamasıyle memleketimizdeki bütün kâğıt ihtiyacını temin edebileceğimiz gibi uzak yakın şark ve garp bütün yabancı devletlere de ihracat yapabileceğiz.

Japonlar bir karikatörü ciddiye aldılar

Vaşington, 5 — Bir Amerikan mizah gazetesi geçenlerde Japon İmparatorunun bir karikatürünü neşretmişti. Japon resmî daireleri buna kızmışlar ve Amerika Hükûmeti nezdinde teşebbüste bulunmuşlardır. İş o kadar ciddiye alınmıştır ki, mezuniyetle memleketinde bulunan Japon Elçisi süratle Vaşingtona dönmeğe mecbur kalmış ve Amerika Hükûmetiyle temasa başlamıştır.

Mecmuanın sahibi ise gazetecilere şöyle demiştir:

— Amerikada karikatürlerin manasını herkes anlar. Reisicumhur Ruzveltin birçok karikatürünü neşrettik. Buna kızmak şöyle dursun güldü ve dostlarına vermek üzere bu mecmualardan birçok satın aldı.„

"Ders olsun diye„ (!?) Karısının burnunu kesmiş

İzmir, 3 — Tepecikte Yıkık mektepte oturan at cambazı Hurşit, karısı Ayşenin burnunu ve yüzünün muhtelif yerlerini bıçakla kesmiştir.

Hurşit dün tevkif edilerek üçüncü istintakta sorguya çekilmiştir. Hurşit ifadesinde:

— Karım fenalık yapıyordu. Birçok defalar bu işlerden vazgeçmesini ve namus dairesinde oturarak çoluk çocuğumuza bakmasını söyledim. Fakat o dinlemiyor, bildiği gibi hareket ediyordu. Bu ha-

—o—

Takas suiistimali

Takas suiistimaline ait 1200 sayfalık fezleke ile 36,5 kiloyu bulan tahkikat evrakı bir ay evvel Sekizinci İhtisas Müddeiumumîliğine verilmişti. Müddeiumumî fezleke ve tahkikat evrakını tetkik etmiş, suçluların cezalandırılmalarını istemiştir. Fezleke ve dosyalar ilk tahkikatın açılması isteğiyle makheme istintak hâkimliğine verilmiştir.

Evrak gözden geçirildikten sonra mahkemeye verilecektir. Suçluların bir buçuk ay sonra sorguya çekilebilecekleri anlaşılmaktadır.

Şişli Etfal hastanesinde
Göz mütahassısı doktor
Rıfat Ahmed Gözberk
C. Halk Fırkası sırasında kız lisesi karşısında 32 numarada. Muayene saatleri saat 15 ten 18 e kadar

Kanser Tedavi ediliyormuş

Fransız ve dünya tıp âlemi, kimyager M. Revelis'in kanser seromunu bulmak için önemli çalışmalarını ilgi (alâka) ile takip etmektedir.

Hattâ söylendiğine göre M. Revelis uzun yıllar süren tecrübelerden sonra kanserin mikrobunu ayırmağa ve bu müthiş hastalığı yenecek seromu bulmağa muvaffak olmuştur. Bu rivayet üzerine sosyalist meb'uslardan Montagnon yanında doktorlardan bir kafile olduğu halde kimyageri ziyaret etmiş ve saatlerce süren meslekî aytışmalarda (münakaşalarda bulunmuşlardır.

Bir ân kimyagerle yalnız konuşan meb'us ayrıldıktan sonra arkadaşlarına heyecanla:

— Rüya mı görüyorum bilmem. Fakat bu adamın şöhreti Pastörünkünü geçecektir. Demiştir.

Doktorlardan biri de:

— Muhakkak bu, tıp âleminde bir ihtilâldir, diye cevap vermiştir.

Bugünkü Son Postadan aldığımız bu habere göre Fransız kimyagerinin elde ettiği neticelere nazaran kanser bundan sonra tamamiyle kabili tedavi hastalıklar arasına girmiş bulunuyor.

Kuponlarımızı saklayınız
Bunlar size hiç ummadığınız menfaatler temin eder.„

ORMANIN KIZI

Vahşî hayvanlar arasında ve Afrikanın balta girmemiş ormanlarında geçen aşk ve kahramanlık, heyecan, esrar ve tetkik romanı

No: 71 — **Yazan: *Rıza Şekib***

Kendisinden beş on metre öteye bir insanın kolay kolay kaldıramıyacağı bir kütük düşmüştü Şayet bu bir yerine tesadüf etse ya sakatlanacak yahut ta öbür dünyayı boylıyacaktı

Yerde bekliyen goriller bunu görmemişlerdi. Fakat bu ufak ve kesik haykırışların manasını anlamış olacaklardı ki süratle ilerliyerek, ufak bağırışlarında devam eden arkadaşlarının yanına geldiler.

Ebululâ bunların hareketlerini büyük bir dikkatle takip ediyor ve ilk muvaffakiyetinden, birinin eminliğinden büyük bir zevk duyuyordu.

Sonradan gelen goriller birinci goril kadar telâş göstermediler. Yerde upuzun yatan arkadaşlarını kısa süren bir yoklayıştan sonra bir arkadaşlarına, bir de ağaç üstündeki Ebululâya baktılar. Sonra da gene açılıp geldikleri yere gittiler. Ve gözden kayboldular.

Ebululâ, bu kaybolmadan kuşkulanmıştı. Onlar gözönündeyken hareketlerini takip etmek imkânı ve nasıl mukabele edeceğini kati olarak kestirmek kabil oluyordu. olarak kestirmek kabil olmuyordu.

Onlar, gözden kaybolunca kendisini büyük bir müphemlik içinde buldu. Şimdi, ne yapacaktı? Goriller ne yapacaklardı?

Maamafih, ölen gorilin yanındaki dağ adamı hâlâ oradaydı. Ağaçtan inip kaçmayı düşündü. Bu tehlikeli olurdu.

En iyisi, bulunduğu yerde icap ederse saatlerce bekliyecek onlara nisbeten hâkim durumunu elden kaçırmıyacaktı.

Ebülûlâ'nın, herşeyden ziyade attığı silâh sesine bile cevap alamayışı garibine gitmişti. Karşaya ne olabilirdi?

Yavaş yavaş, onu gorillerin kaçırdığı hakkındaki düşüncesinden cayıyordu. Goriller kaçırmış olsalardı şimdiye kadar hiç olmazsa ufak bir ipucuna rastlıyacaktı.

Bütün düşüncesini karıştıran onu buralara kadar sürükliyen gorilin kaldırıp getirdiği ot yatak değil miydi?... Kaçırmamış olsalardı, goriller bu ot yatağı neden kaldırıp buralara kadar getireceklerdi?

Ebülûlâ beklemekten birşey çıkmıyacağına süratle harekete geçmesi lâzımgeldiğine hükmetti ve bu şekilde hareket etmeğe karar verdi.

Bunu yapabilmek için ağaç dibinde homurdanarak dönüp dolaşan ve bir türlü ağaca tırmanmağa cesaret edemiyen gorilin ortadan kalkması icap ediyordu. Öteki gorillerin birdenbire sahneden çekilmeleri hayra delâlet etmiyordu.

Ebülûlâ silâhını kavradı. Omuzladı. Gorilin tam altında bulunduğu bir sırada tepeden beynine nişan aldı ve boşalttı.

Patlayış, birincisi gibi ormanı çınlattı. Fakat goril ânî bir silkinme ile, uzun kollarını uzatarak Ebülûlâ'nın bulunduğu dalı yakaladı.

Ebülûlâ bu heybetli vücudün devrilmesini beklerken böyle birdenbire dala sıçrıyarak yakalıyacak kadar çeviklik göstermesinden âdeta ürktü.

Gorilin gözleri dönmüştü. Hırsından kocaman ağzı yarı açık bir eliyle dallara tutunarak diğeriyle Ebülûlâ'yı bacaklarından yakalamağa çalıştı...

O yaralanmamış olsaydı böyle şiddet ve çeviklik gösteremezdi.

Ebülûlâ silâhını doldurmağa bile vakit bulamamıştı. Böyle bir vaziyette ne yapabilirdi?

Tereddütle biraz daha vakit kaybetseydi, gorili dal üstünde ve yanıbaşında bulacaktı. Silâhını kaldırarak kocaman başına salladı. Dipçiğin bütün kuvvetiyle çarptığı, kafatasının çıkardığı tok ve şiddetli ses anlatıyordu. Goril başına inen dipçiğe sen misin bile demiyor, kocaman gövdesini kuvvetli kollarıyle yukarıya çekerek ard ayaklarıyle dalı yakalamıya çalışıyordu.

Ebülûlâ, ikinci defa silâhını kaldırarak dalı yakalıyan sol elinin parmaklarına indirdi. İşte bu indiriş, koca ve korkunç hayvanın bir kurşun külçesi gibi yere inmesine sebep oldu.

Şimdi ateş edebilirdi.

Goril yere öyle büyük bir gürültüyle düşmüştü ki, kemikleri paraç parça olmadıysa hayret edilridi. Filhakika, yere düştüğü zaman hiç sesi çıkmıyan hayvan, az sonra şiddetli bir haykırışla yerinden doğrulmağa çalıştı fakat muvaffak olamadı. Hayvanın arka ayağı tutmuyordu. Muhakkak kırılmış olacaktı.

Ebülûlâ, böyle olmadığını gördüğü halde gene silâhını boşaltmaktan geri kalmadı.

Biribiri ardınca üç kurşun attı. Artık üçüncü kurşun onu cansız bir hale koymuştu.

Ebülûlâ ağaçtan atladı. Yere indiği zaman bu korkunç hayvanların ölülerine bile yaklaşmatan ürktü. Kalın bir ağaç kütüğünü hatırlatan kıllı göğüsleri yanından uzanan uzun kolları âdeta uzanıp kendisini yakalıyacak kadar canlı görünüyordu. Dişleri sıkılmış ve ufacık gözleri kapanmıştı.

Ebülûlâ gorili bu kadar yakından gördükten sonra bunlara dünyanın en kuvvetli hayvanı denilmesine hak verdi. Kısa parmakları arasına geçecek bir insan vücudünün paramparça olacağına hiç şüphe götürmezdi.

Ebülûlâ nereye gideceğini bilmiyordu. Bununla beraber yola düşmezden evvel silâhını yeniden doldurmayı ihmal etmedi.

(Devamı var)

RADYO Programı

İSTANBUL — 18,30: Yüzme dersleri, Azade Tarcan, 18,50: Fransızca ders. 19,10: Plâk neşriyatı. 19,50: Estegaço orkestrası, Romen musikisi. 20,20: Son haberler, Borsalar. 20,30: Bedriye Tüzün, türkçe sözlü eserler, radyo caz ve tango orkestraları. 21, 35: İstanbul konservatuarı nefesli sazlar profesörlerinin iştirakile oda musikisi, 22,05: Plâk neşriyatı.

VİYANA — 17,15: Gramofonla film musikisi, 18,40: Piyano ve şan, 19,15: Konuşma, haberler. 20,20: Salzburg musikisi şenliklerinden Kozi fan tute operası, 23,10: Hava raporu, haberler. 32,20: Orkestra konseri. 24,45: Musiki ve şan.

BERLİN — 17,35: Spor ve gençlerin zamanı, 18,05: Ştutgarttan. 19,35: Konuşma. 20,05: Hamburgtan. 20,45: Günün akisleri. 21,05: Haberler. 21,15: Eğlenceli konser. 22, 05: Konser Vagnerin eserleri. 23,35: Konser.

BUDAPEŞTE — 17,15: Gençliğin zamanı. 18,05: Konferans. 18,35: Cazband takımı. 19,35: Konferans. 20,05: Gramofon. 21, 05: Komedi. 22,55: Haberler. 23,15: çingene musikisi. 24,05: Cazband. 24,25: Piyano konseri. 1,10: Haberler.

BÜKREŞ — 18,05: Orkeştra konseri. 19, 20: Konser. 20,05: Konferans. 21,20: Keman ve şan. 22,10: Mandolin konseri. 22,35: Haberler. 22,55: Gece konseri. 23,20: Yabancı dillerde haberler. 23,30: Haberler.

TULUZ — 20,05: Komik sahneler. 20,25: Viyana orkestrası. 20,35: Haberler. 20,50: Haberler. 21,10: Köylü dansları 21,20: Opera parçaları. 21,35: Türlü sololar. 22,05: Valsler. 22,40: Opera parçaları. 22,50: "Mat - mazel Nituş,, operetinden parçalar. 23,25: film musikisi. 23,35: Haberler. 23,50: Arjantin orkestrası. 24,20: Operet şarkıları. 24,40: Cazband takımı 24,50: Havaiyen gitareler. 1,05: Radyo fantazisi. 1,35: Süel marşlar.

3 gün zarfında Bu güzellik tedbirini Tecrübe ediniz

Hergün bir sinema yıldızının yüzünü gördüğünüz zaman, cilt ve tenin sehhar güzelliği âdi bir tesadüfün tesiri değildir. Onun güzelliğindeki sırrı, sizin de olabilir. Cildinizin, onun gibi lâtif ve nermin olması için yalnız 3 gün kifayet eder. Şimdi, Tokalon kreminin terkibindeki taze krema ve musaffa zeytinyağı ile beraber kıymetli cevherler vardır. Beyaz rengindeki (yağsız) yeni Tokalon kreminin günde bir veya iki defa istimalile cilde yeni bir hayat vermekte beyazlatmakta ve kuvvetlendirmektedir. Ayni zamanda siyah benleri, kırmızılıkları ve tenin bütün gayrisaf maddelerini izale eder ve münbesit mesamatı sıklaştırır.

Teni bütün gün ter ve taze tutar. Hemen bugünden bu şayanı hayret güzellik tedbirini tecrübe ediniz. Ve kendinizi sinema yıldızlarının cildleriyle mukayese etmekten çekinmeyiniz.

İstanbul 5 inci İcra Memurluğundan:

Mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer Galatada Kalafat yerinde Üstüpçüler caddesinde 35 numaralı dükkânda bir adet makkap tezgâhı 8 — 8 — 935 tarihine müsadif perşembe günü saat 13 den itibaren satılacağından taliplerin yevmi mezkûrda mahallinde bulunacak memura müracaatları ilân olunur.

Doktor
Ali ismail
Haydarpaşa hastanesi bevliye mütehassısı
Urologue — Operateur
Babıâli caddesi Meserret oteli 88 numarada her gün öğleden sonra saat ikiden sekize kadar.

Satılık mangal kömürü
Istanbul Ziraat Bankaşından

Bankamıza merhun İğneada iskelesinde mevcut Rumeli mangal kömürlerinden:

(50,000) KİLOSU

Beheri yirmi beşer bin kilo olmak üzere iki partide 1697 numaralı bankamız kanunu hükümleri altında 8 Ağustos 935 perşembe günü saat üçte şubemizde açık arttırma ile satılacaktır.

Almak istiyenler beher parti için maktuan elli lira pey akçesi yatıracaklardır.

Kömürler İğneadadaki yerlerinde teslim şartiyle satılacaktır. Şartname İğneada iskelesiyle İstanbul, İzmir, Ankara, Ziraat Bankaları kapılarına asılmıtşır. (4354)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Paşabahçe fabrikası için şartnamesi mucibince satın alınacak (8000) lira muhammen bedelli yük asansörü kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Şartnameler levazım ve mübayaat şubesi alım komisyonundan bedelsiz olarak alınacaktır.

3 — Ekisltme 20 — 8 — 935 tarihine müsadif salı günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girecek olanlar (600) lira muvakkat güvenme parası vereceklerdir.

5 — Fennî teklifnamelerin "resim, kroki, izahname, kullanış talimatnamesi ve teklif,, eksiltmeden on gün evvel Müskirat fabrikalar şubesine imza mukabilinde verilmesi lâzımdır.

6 — Eksiltmeye girecekler şartnamenin 30 uncu maddesi mucibince yukarda yazılı gün ve saatten bir saat evvel kapalı zarflar içindeki teklifnameleri komisyon reisine makbuz mukabilinde tevdi etmelidirler.

7 — Kapalı zarflar içindeki teklifname ve teminat paralarına ait zarflar şartnamede yazılı olduğu veçhiyle eksiltme kanunundaki tarifata tamamen muvafık olacaktır. (3769)

İstanbul Belediyesi ilânları

Bir metro murabbaına 15 lira kıymet biçilen Cihangir yangın yerinde Ayaspaşa (Park oteli arkası) mahallesinde çeşme arkası sokağında 55 ada 915 — 916 harita N. da yüzsüz 16 metro 25 santim metro murabbaı arsa alâkadarları arasında satılmak üzere açık arttırmaya konulmuş ve ihale gününde talibi çıkmadığından artırma 6 — 8 — 935 tarihine uzatılmıştır. İstekli olanlar şeraiti anlamak üzere levazım müdürlüğüne müracaat etmelidir. Artırmaya girmek için de 18 lira 30 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubiyle beraber 6 — 8 — 935 salı günü saat 15 de daimî encümende bulunmalıdır. (B) (4346)

Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 18700 lira olan 425 ton ham döküm piki 2 - Eylûl - 1935 Pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada idare binasında kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1402,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, kanunun 4 ncü maddesi mucibince işe girmeğe kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Müdürlüğünden dağıtılmaktadır. (4454)

İlk eksiltmesi bozulmuş olan ve bedeli 58174 lira tahmin edilen ilâç ve tıbbî malzeme 16 - Ağustos - 1935 Cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin (4159) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeğe kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler 290 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (4430)

İlk eksiltmesi bozulan ve beher 1000 kilosunun muhammen bedeli 1620,45 lira olan 18000 kilo külçe kalay 17 - Eylûl - 1935 Salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 2187,61 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeğe kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler 145 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (4491)

Muhammen bedeli 11.880 lira olan 130 tane büyük ve 3 tane küçük vagon muşambası 4/9/935 Çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 891 liralık muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve işe girmeğe manii kanunî bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerile ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartnameler parasız olarak Haydarpaşada tesellüm ve sevk müdürlüğünde Ankarada malzeme dairesinde dağıtılmaktadır. (4490)

Bu suretle, ölüme mahkûm olan kralın düşüncesi üç noktada toplanıyordu.

Hastalığa sebep veren Madlen!

Hastalık!

Hasta Löye!

Jiyet!.

Madlen için en ağır işkenceleri düşünüyordu.

Hastalığının çaresi olmadığından ölüme mahkûm bulunduğunu biliyordu.

Jiyeti de son hevesine feda etmeyi düşünüyordu.

* * *

Birinci Fransuva odasından çıkarak tam Laşatenyerinin geri döndüğü sırada jantiyomlarla dolu olan büyük salona girdi.

Meseleye verdiği ehemmiyeti kayitsiz bir tavurla örtmek istiyerek:

— Eh, ne yaptın? diye sordu.

— Şevketmaab, bütün emeğimiz boşa gitti.

— Ah melûn kadın!

— Evi altüst ederek her yeri aradık. Merdivenin altında boğazı kesilmiş korkunç bir cesetten başka bir şey bulamadık.

Kral manzarayı hatırlıyarak titredi.

— Peki!.. Mongomeri!

— Emrediniz şevketmaab.

— Dinleyiniz!

Kral muhafız kumandanını bir pencerenin yanına götürerek ona emirlerini verdi:

— Zeki ve emniyetli yüz nefer alınız. Fontenblöde ne kadar otel varsa bu efradı otellere taksim ediniz. Her kısma bir oteli gösteriniz.. Geceyi bekleyiniz.. Bu gece saat ona doğru şehrin bütün otellerini arayınız. Ben buraya geldiğim gündenberi gelen bütün yabancı müşterileri derhal tevkif ediniz! Anlıyor musunuz, kadın, erkek.. Hepsini sorgusuz, sualsiz yakalayınız..

— Anladım şevketmaab!

— Bilhassa kadınları!. Şimdilik en iyi süvarilerinizden elli kişiyi atlara bindirerek bunları bütün yollara gönderiniz. Kendilerine Fontenblöden uzaklaşan kadın, erkek herkesi tevkif etmek emrini veriniz. Anladınız mı?

— Evet şevketmaab, bununla beraber tevkif edilmesini muhakkak arzu ettiğiniz şahısları biraz tarif ederseniz, maksadımıza daha kolaylıkla muvaffak oluruz.

Birinci Fransuva bir saniye kadar tereddüt etti.

— Madam Ferronu tanıyor musunuz?

— Kendisini iki üç kere görmüştüm.

— Onu her halde yakalamanız lâzımdır. Bundan başka Parisli iki serseri de vardır.

— Manfredle Lantene değil mi? Şevketmaab.

— Evet Mongomeri!.. Siz pek akıllı bir adamsınız!.. Haydi derhal işbaşına, size her salâhiyeti

sürüklediğim hayatımdan başka hiç bir şeyim yok. İşte bu hayatı size veriyorum. Sizin için ölmek lâzım gelirse öleceğim. Sizin en ufak bir acınızı dindirmek için kalbimi koparacak bir kimse varsa, o da benim!.. sözlerini söyledi.

Düşeş Detamp bu sözlerden hiç müteessir olmamıştı.

Marjantin:

— Söyleyiniz! Kızım nerede? diye bağırdı.

— Buradan biraz uzak bir yerde..

Deli, şiddetle Düşeşin ellerini tuttu:

— Dünyanın öbür ucunda olsa bile yalın ayak; sürüne sürüne giderim.

— Kızım Fontenblödedir.

— Fontenblöde mi?

— Evet, söylediğim gibi, Paristen biraz uzakta bulunan bir yerde..

Marjantinin kalbi kopacak derecede çarpıyor:

— Fontenblö.. kelimesini tekrarlıyordu.

Bu ismi zihnine işlemek istediği zannolunurdu.

— Oraya nereden gidilir?

— Onu sana söyliyeceğim. Lâzım gelen şeyleri anlatacağım..

Deli, odada bir dişi kaplan tavriyle dolaşıyordu.

— Fontenblö, öyle mi?.. Pekâlâ, işte şimdi gidiyorum.. Allaha ısmarladık. diye mırıldanarak kapıya doğru yürüdü.

— İyi amma, sana lâzım gelen tafsilâtı vermezsem, onu nasıl bulacaksın?

— Ah, evet, söyleyiniz! Bu düşünce beni çıldırtacak! Oh madam, nasıl oluyor da bu kadar iyi kalpli oluyorsunuz? lÖdtr kalpli oluyorsunuz? Kızım, kızım!.. Demek sen Fontenblö'desin.. Bekle, seni bulmağa geliyorum.

— Dinle, evvelâ yol harçlığı olarak şu parayı al..

— Paraya ihtiyacım yok.. İcap ederse dizlerimin üzerinde sürünerek gideceğim..

— İyi amma, paran olursa daha çabuk gidersin..

— Doğru.. Arabaya binerim.

Marjantin, Düşesin uzattığı beş altını aldı.

— Fontenblöye varınca, şatonun nered olduğunu soracaksın.. Anlıyor musun?

— Evet, bir kelimesini bile unutmıyacağım. Fontenblöye vardığım zaman şatoyu soracağım. Sonra?

— Bu şatoda kimin oturduğunu biliyor musun?

— Hayır, nereden bileceğim?

— Fransuva oturuyor..

— Fransuva, ha!

— Evet, âşıkın, Jiyetin babası, sen onu sonradan hiç gördün mü?

— Görmedim!

Meyhaneci:

— Böyle nereye gidiyorsunuz?

diye sordu:

— Nereye mi gidiyorum? Kızımı bulmağa..

Meyhanedeki adamlar başlarını sallıyarak bakıştılar. Marjantin tuhaf bareketleriyle deli olduğunu onlara anlatmıştı.

Bu suretle bir sereri ve hırsız olan meyhaneciyi elinden kurtuldu. Çünkü o devirde deliler şeytanlarla, cinlerle, perilerle münasebette bulunduğuna inanılarak böylelerine dokunulmaktan pek korkulurdu.

Şafak sökmez Marjantin gene yola koyuldu.

İlkbahar, yol boyunca uzanan erik ve şeftali ağaçlarını çiçekletdirmiş, bu suretle yolun iki tarafını pembe ve beyaz bir bulut sarmıştı.

Marjantin dalgın dalgın yolunu devam ediyordu.

Bir dilenci kadın onları sadaka istedi.

Deli ona bir altın verdi. Evvelâ hayrette kalan dilenci kadın sonra uzun uzun dua etmeğe başladı.

Ara sıra giderken durup, ellerini birbirine vurarak:

— Yarabbi, kızım acaba nerdeyecek? Eskiden, onu uyutmak için ninni söylediğim zamanlardaki gibi, onu kağırma basınca mı söyliyecek? Acaba mesut olacak mı? Ya ben!.. Hava da ne kadar güzel! diye mırıldandı.

Şunu da söyliyelim ki Marjantin bir sanatkâr düşünce sisyle değil, bir ana duygusuyla mırıldanıyordu. İhtimal bu hal onun için bir sanatkâr görüşünden, bir sanatkâr duyuşundan daha büyüktü.

Ağır ağır şatoya yaklaştı.

Birdenbire bir tüfekli aşker:

— Alarga!... Yanaşma hey!.. Ateş edecem! diye bağırdı.

— Oyle ise yanına bir mikta- aşker alarak git, bu gece beni kapısında bırakacağın evi ara. Bu evde bulacağın herkesi tevkif et.

— Bu "herkes" e kadın o,lanlar da dahil midir?

— Bilhassa, bulacağın bir kadın yakalıyacaksın.

Laşatenyeri, kralın bu alaşağı sına içinden küfrederek çıktı.

Birinci Fransuvaya gelince; onun hiç uykusu yoktu.

Her ne kadar kapaklar kiraz ran gözleri ve solgun yüzü çok yorgun olduğunu gösteriyorsa da.

Geçirdiği ordu hayatı, şiddetli

Bu fevkalâde şeyin böyle kolaca hasıl oluvermesini bir türlü anlıyamamıştı.

Gözlerini silmeği düşünmeden hafif hafif ağlıyordu.

Orada bir saatten fazla ağlamış ve şehri süzmekle vakit geçirmişti.

Nihayet yürüdü.

Birkaç dakika sonra şatonun önüne vardı.

Derin bir takdir duygusuyla:

— Aman yarabbi! Ne kadar da güzel! diye mırıldandı.

Şunu da söyliyelim ki Marjantin bir sanatkâr düşünce sisyle değil, bir ana duygusuyla mırıldanıyordu. İhtimal bu hal onun için bir sanatkâr görüşünden, bir sanatkâr duyuşundan daha büyüktü.

Ağır ağır şatoya yaklaştı.

Birdenbire bir tüfekli asker:

— Alarga!... Yanaşma hey!.. Ateş edecem! diye bağırdı.

— Oyle ise yanına bir mikta- asker alarak git, bu gece beni kapısında bırakacağın evi ara. Bu evde bulacağın herkesi tevkif et.

— Bu "herkes" e kadın o,lanlar da dahil midir?

— Bilhassa, bulacağın bir kadın yakalıyacaksın.

Laşatenyeri, kralın bu alaşağı sına içinden küfrederek çıktı.

Birinci Fransuvaya gelince; onun hiç uykusu yoktu.

Her ne kadar kapaklar kiraz ran gözleri ve solgun yüzü çok yorgun olduğunu gösteriyorsa da.

Geçirdiği ordu hayatı, şiddetli

— 28 —

MARJANTİNİN KIZI

Kral Birinci Fransuva, iki seriye karşı icap eden tedbirleri aldığına kanaat getirdikten sonra rahat bir nefes alarak arkadaşına:

— Laşatenyeri, yorgun musun? diye sordu.

— Şevketmaab, kendime ait bir iş için yorgun olabilirsem de sizin hizmetiniz için şüphesiz yorgun değilim.

Simdi ise artık emindi.

Fontenblö isminde bir şehir vardı. O halde kızı da sağ idi ve o da onu bulacaktı.

Bütün gün yürüdü. Gece olunca gene durmağa mecbur olarak ertesi günü büyücek bir kasabaya vardı.

Birçok evler gördü. Rastladığı bir adama:

— Fontenblö daha çok uzak mı? diye sordu.

Adam kolunu uzatıp evleri göstererek:

— Fontenblö mü?.. Siz oraya vardınız! dedi.

Deli hayret içinde kaldı.

Elleri bitişmiş, gözleri yerlerinden fırlamış olduğu halde durdu.

Yolda sorduğu kimseler:

— Daha dört saat.. Daha iki saat.. Sonra varacaksınız! cevabını vermişlerdi.

Şimdi ise artık eminti.

zel.. Ömrümde böyle hoş bir günü görmedim! diye söylenirdi.

Bu anda bir kar fırtınası koptu.

Bir köylüye rastladığı veya bir evin önünden geçtiği zamanlar:

— Söyleyiniz, Fontenblöye buradan mı gidilir? diye sorardu.

Kendisine lâzım gelen malûmat verilirdi. Bu sorgu (sual) ilk sorduğu zaman kendisine:

— Fontenblö mü?.. Böyle bir şehir yok! cevabı verilecegînden korkmuştu.

Şimdi ise artık eminti.

Fontenblö isminde bir şehir var. mış.. O halde kızı da sağ idi ve o da onu bulacaktı.

Bütün gün yürüdü. Gece olunca gene durmağa mecbur olarak ertesi günü büyücek bir kasabaya vardı.

Birçok evler gördü. Rastladığı bir adama:

— Fontenblö daha çok uzak mı? diye sordu.

Adam kolunu uzatıp evleri göstererek:

— Fontenblö mü?.. Siz oraya vardınız! dedi.

Deli hayret içinde kaldı.

Elleri bitişmiş, gözleri yerlerinden fırlamış olduğu halde durdu.

Yolda sorduğu kimseler:

— Daha dört saat.. Daha iki saat.. Sonra varacaksınız! cevabını vermişlerdi.

Şimdi ise artık eminti.

talimler, harp, kendisine bir sertlik, bir zendelik vremişti. Yüzünün hatlarından şahsiyeti belli oluyor, dik vücudu hakikî bir silâhşör olduğunu gösteriyordu.

Parlak zırhlı elbise, uzun tepelikli mağfer giyerek baştan aşağıya zırhla kaplı büyük bir ata binip kılıcını eline aldığı zaman devrinin erkeklerinde büyük bir dehşet, kadınlarında büyük bir takdir husule getiriyordu.

Bununla beraber halinde bulunan şiddet ve sertlik, büyük bir gayret sarfiyle azalıyordu. Her zaman beyaz ve temiz bulundurmağa meraklı olduğu ellerine pek büyük bir iptilâsı vardı. Tuvaletine, en ufak noktalara varıncıya kadar dikkat ediyor, saç ve sakalını tam istediği gibi taradığı için oda hizmetçisini pek seviyordu.

Birinci Fransuva bir bakışta, hükûmetin en yakışıklı ve kuvvetli jantiyomlarından her cihetten üstün olduğunu anlıyarak yüzünü tetkike başladı.

O vakit gülümseyişi silindi.

Hakikaten çehresinde vaktinden evvel başlıyan ihtiyarlık alâmetleri çoğalıyordu. Alnında derin buruşuklar hasıl olmuştu. Yanakları sarkmıştı. Bir ayna önünde saçlarının aklaştığı ve sakalına da kır düştüğünü hayretle gördü. Göz kapaklarının etrafı kızarmış ve bakışına bir sönüklük gelmişti. İşin en acı tarafı bütün bunların arasında hayatını kemiren hastalığın alâmetleri de belirmeğe başlamıştı.

Birinci Fransuva bir koltuk sandalyasına oturarak:

— Mahvoldum!... Mahvoldum. Artık beni hiç bir şey kurtaramaz. Rabule bana bir ilâç bulacağına yemin etmişti. Fakat o da kayboldu. Bütün insanlar gibi o da bir alçak olduğu için yemininde durmadı. Beni terketti! sözlerini mırıldandı.

Halbuki kral, Doleyi kurtarmağa yemin etmiş olduğu halde yemininde durmadığını düşünmüyordu.

Lâkin Rabule, kralın iyileşmemiş olduğunu bilseydi, sığındığı İtalyadan koşup gelirdi.

Kral devam etti:

— Etrafımda bulunan doktorlara gelince, bunlara kendimi terketmek, ölümümü çabuklaştırmaktır. Fransada beni kurtaracak bir tek kimse vardı, o da kaçtı. Artık tamamen mahvoldum. Oh, insan kral olur da bir şeye muktedir olamazsa!.. İnsanlara hükmetmek, koca bir milleti arzuma göre kullanmak, kanlı harplere sebep olmak, asker alaylarını ölüme sevketmek, yalnız beni görmekle tirtir titriyen milyonlarca adamlara karşımda diz çöktürmek elimde iken bir kadın beni mahvetti!..

tini bu suretle kışkırtmasına sebep neydi.

Deliyi niçin Fontenblöye gönderiyordu.

Acaba bu zavallının şatoya gelerek kızını istemesinin küçük düşesi gözden düşüreceğini mi umuyordu.

Belki!...

Yoksa bütün kadınların analık duygulariyle kesbettikleri kuvvet sayesinde Marjantinin de Jiyeti Fransuvanın elinden alacağını ve yahut hiç olmazsa kralın aşkından kızı kurtaracağını mı umuyordu.

Çünkü Düşes Detamp artık kralın Jiyeti sevdiğine yüzde yüz kanaat getirmişti.

Genç kızın dayanımı (mukavemeti) ise bu aşkı çoğaltmaktan başka bir şey yapamıyacaktı.

Fakat, Jiyet eğer kralın metresi olursa Diyane varıncıya kadar herkese hükmeden kendisinin kuvvet ve hâkimiyeti ne olacaktı?

Düşes bir kaç gündenberi bu hali düşünüyordu.

Az kalsın müthiş bir çareye başvuracak, Jiyeti zehirlemeğe kalkışacaktı.

Lâkin emin bir adamı yoktu.

Cinayet arkadaşı Ale lö Mohü yu kendisi öldürmüştü.

Şimdi buna pişman oluyordu.

Jantiyomlarına gelince, bunlara emniyeti yoktu.

İşte o zaman aklına Marjantin geldi. Hazırladığı komedide bu delinin bir rol oynayıp oynıyamıyacağını düşündü.

Marjantine, Jiyetin aradığı kız olduğunu söylemek düşüncesine kapıldı. Düşes Detamp bunun hakikat olduğunu bilmiyor ve böyle bir yalan uydurmak istiyordu.

İş bitince, Düşeş acele Fontenblöye döndü.

Az kalsın Marjantini ezecek olan araba, onun arabasıydı.

Deli, gördüğümüz gibi, yaya gidiyordu. (Güzel Madam) ın kendisine verdiği para ile bir araba tutmak aklına gelmemişti.

İlk yürüyüşünün beş saat kadar sürdüğünü söylemiştik.

Nihayet gece karanlığı ortalığı bürüyünce yolunu kaybetmekten korkarak durdu. O devirde tamir yüzü görmiyen küçük patekalarla yer yer katolunmuş genişçe bir patekaya benziyen bir yol kolay kolay takip edilemezdi.

Marjantin, yoluna devam etmek istiyerek köyü geçti ve yürümeğe başladı.

Fakat çaresiz karanlıkta durmağa mecbur oldu.

O vakit tekrar geri dönerek köye gelip bir meyhaneye girdi ve bir altın gösterdi.

Meyhaneci acele masayı düzelterek güzel bir yemek hazırladı. Marjantin hizmetçi kadının getirdiği tavuğa, böreğe el sürmeden yalnız bir parça ekmek yiyip bir bardak da su içti.

— Görsen tanıyabilir misin?
— Şüphesiz..
— Biraz ihtiyarlamış olsa bile tanır mısın?
— Tanırım tabii..
— Biliyor musun, senin Fransuvan kimdir?
— Biliyorum, büyük bir adamdır..
— Kraldır! Fransa kralıdır.

Düşes, delinin bir kahkaha sa-
livereek ellerini gırtlığını hay-
rette gördü:

— Hah, işte Jiyetin bir cksiği de buydu.. Kralın kızı olmak.. Bunda şaşacak ne var? Kralîçe bile olsa gene şaşmam. Fransuva da Fransa kralı, bana ne?.. Ne isterse olabilir.. Gene ona söyliyecek sözlerimi söylerim..
— Demek ona da bir şeyler söyliyeceksin?
— Evet.. Söyliyeceğim.
— Öyleyse dinle! Kızın Fransa kralının şatosundadır. Dediğim gibi Fontenblöye gitmekten başka çare yoktur. Şatoya gider ve kapının önünde beklersin! Acaba beklemiyecek misin?
— Evet, evet.. Sabredeceğim.
— Kral hemen her sabah avaya gider.. Anlıyorsun ya, maiyeti ile birlikte yola çıktığını görür görmez yanına yaklaşırsın. Alt tarafını sen bilirsin.. Eğer kızın onunde beceriksiz derim.

Marjantin bu sözleri büyük bir dikkatle dinlemişti.

Bunun üzerine Düşes deliye takip edeceği yolu, Parisin hangi kapısından çıkacağını öğretti. Sonra çekilip gitti.

Marjantin acele ile, pek seyrek olarak giyindiği kalın çuhadan bir elbise giyip bir de palet yaparak kulübesinden çıktı.

Kendisine arkadaşlık eden iki adamla birlikte sokağın bir köşesine gizlenen Düşes onun gidişini gördü.

Deli bütün Parisi gezdi.

Yüzünde bir hayret ve sevinç ifadesi vardı.

Melûn yolunu gelince yürüyüşünü hızlandırdı.

Kulübesinden çıktığı zaman vakit ikindiye yaklaşıyordu.

Akşamın saat sekizine kadar durmadan yürüdü.

Bu esnada bir köye varmıştı.

Dört at koşularak iki süvâri tarafından dörtnal sürülen bir arabanın arkasından bakıyordu.

Bu arada Fontenblöye dönen Düşes Detampın arabasıydı

Acaba Düşeş Detampın Marjantini bu suretle kışkırtmasına sebep neydi.

Deliyi niçin Fontenblöye gönderiyordu.

Acaba bu zavallının şatoya gelerek kızını istemesinin küçük düşesi gözden düşüreceğini mi umuyordu.

Belki!...

Yoksa bütün kadınların analık duygulariyle kesbettikleri kuvvet sayesinde Marjantinin de Jiyeti Fransuvanın elinden alacağını ve yahut hiç olmazsa kralın aşkından kızı kurtaracağını mı umuyordu.

Çünkü Düşes Detamp artık kralın Jiyeti sevdiğine yüzde yüz kanaat getirmişti.

Genç kızın dayanımı (mukavemeti) ise bu aşkı çoğaltmaktan başka bir şey yapamıyacaktı.

Fakat, Jiyet eğer kralın metresi olursa Diyane varıncıya kadar herkese hükmeden kendisinin kuvvet ve hâkimiyeti ne olacaktı?

Düşes bir kaç gündenberi bu hali düşünüyordu.

Az kalsın müthiş bir çareye başvuracak, Jiyeti zehirlemeğe kalkışacaktı.

Lâkin emin bir adamı yoktu.

Cinayet arkadaşı Ale lö Mohü yu kendisi öldürmüştü.

Şimdi buna pişman oluyordu.

Jantiyomlarına gelince, bunlara emniyeti yoktu.

İşte o zaman aklına Marjantin geldi. Hazırladığı komedide bu

Bu söz üzerine, Madlen Fernun koynunda geçirdiği geceyi hatırlıyarak kanı beynine sıçradı.

Fakat kin ve düşmanlığı öbür duygularına galebe çalarak:

— Ah Lasatenyeri, bu menhus karıyı bir kere ele geçirse! Bütün şeytanların hakkı için onu kendimden evvel cehennemе göndereceğim. dedi.

Bu son kelime üzerine başkan aşağıya kadar titredi.

— Cehennem!.. Evet beni bekliyen burasıdır. sözlerini mırıldandı.

Aşklarına mani olmak istediği için Bastil zindanında öldürtüğü kardeşlerin, kocalarını, babalarını hayali bir sinema gerisi gibi gözünün önünden geçti.

Bu halden o kadar korktu. o kadar ürktü ki bağırarak ayağa kalkıp elini hançerine götürdü. Gözleri yerinden fırladı.

Sonra yavaş yavaş sakinleşti. Çünkü odada yalnız bulunduğunu anladı.

O vakit gene dolaşmağa başlıyarak homurdandı:

— Cehennem olsun, lânet olsun, ben bunların ikisine de hak kazandım. Fakat beni sersem edeni bu düşünceleri boğacağım. İhtimal daha bir senelik, belki de yalnı zaltı aylık ömrüm var. Bu müddet esnasında tam manasiyle yaşamalıyım. Aşka, şehvete doymalıyım. Ondan sonra ölsem de gam yemem.

Şimdi, kafese kapatılmış vahşi bir hayvan gibi odasında dolaşıyordu.

Genış omuzlarını silkerek:

— .. Evet, bu muhakkak değil.. O benim neden kızım olsun.. O değil kadın belki de bu ismi rasgele söylemişsir. Onun kızım olduğunu nereden bilecegim? Haydi öyle olsun.. Fakat o menhus gecede o hain kadın beni zehirlediği zaman ölümün beni muhakkak beklediğini söylememiş miydi. O halde niçin hâlâ tereddut ediyorum Lânet olsun!.. Ah, o lekesiz saflik.. O zambak gibi beyazlık.. O masum güzellik.. Bunların hepsi beni gıldırtmak derecesine getiriyor! Ölmek, sağlam vücudumun yavaş yavaş çürüdüğünü, meşum kanguranın bacaklarına, kollarına, göğsüme bulaştığını görerek ölmek.. Kalbimin son vuruşuna kadar inlediğini hissederek ölmek! Evet, evet.. Bunların hepsi bir hakkat olacaktır. Fakat maʼdemki öliyorum, benimle beraber o lekesiz zambak da solsun.. O da bütün tazeliğini rüzgâra vererek, toprağa dökülen yaprakların ötede beride süründüğünü görerek solsun. Son nefesimde kalbimi kavuran ateş bu güzelliğin tadıyla sakinleşsin! Ölmek, oh, ümitsiz, meyus, kokmuş yaraların içinde inliyerek ölmek.. Ben buna razıyım, yalnız bir şartla: Jiyetin kucağında ölecegim!..

HABER

Küçük Con'un Başından Geçenler No: 29

(X:9)

Yahut HABERin Polis hafiyesi

DEKSTER

Çoktanberi peşinde olduğu kalpazanları meydana çıkardı.

Bir iki güne kadar bu heyecan dolu macerasını

HABER

de bütün resimlerile birlikte size anlatacaktır.

MİKİ GAZETECİ No: 37

HASAN KUVVET ŞURUBU

ZAAFI UMUMÎ, KANSIZLIK ve kemik hastalıklarına şifaî tesirleri çoktur.

Çocuklar, Gençler, Genç Kızlar ve ihtiyarlar heryaşta istimal edebilirler. HASAN ECZA deposu

Istanbul Liseler Arttırma ve Eksiltme Kurumundan:

Erzakın Cinsi	Mikdarı	Teminatı	Tahmin bedeli kuruş	Eksiltme gün ve saati	Eksiltme şekli
Sadeyağ	26000	1657.49	85	13—8—935 salı saat 15 de	kapalı zarfla
Kuru çalı ve barbunya fasülyaları	20150	208.25	15-10	„ „ „ „ saat 15,30 da	kapalı zarfla
Yeşil ve kırmızı mercimek	4500	60.74	18	„ „ „ „ saat 16 da	„ „ „ „
Nohut	5100	68.85	18	saat 16,15 de	„ „ „ „
Bezelya	1000	11.25	15	saat 16,30 da	„ „ „ „

Kurumumuza bağlı Galatasaray, Haydarpaşa, Erenköy kız, Kandilli kız liselerile Çamlıca kız orta okulasının yukarıda cins ve mikdarlarile gün ve saat ve eksiltme şekilleri yazılı yiyecekleri eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme İstanbul kültür direktörlüğü binasında liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler 2490 sayılı arttırma eksiltme kanununa göre 935 yılı ticaret odası ve mezkûr kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerini ve ticarethane namına hareket edenlerin noterlikten verilmiş vekâletnamelerini kuruma vermeleri mecburîdir.

Kapalı zarf mektuplarında istenilen belgeler ve teminat makbuzu veya banka mektuplarını koymak suretile zarflarının üzerinde kanunî ikametgâhı yazılı ve üzerleri mühürlü olarak belli saatten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde kurum başkanlığına vermeleri lâzımdır.

İstekliler eksiltmelerin ilk teminatlarını eksiltme zamanından evvel kurum sekreterliğinden alacakları yazı ile liseler muhasebeciliği veznesine yatırmaları ve eksiltme şartnamelerini görmek ve almak üzere kurum sekreterliğine sormaları ilân olunur. (4211)

Türk Hava Kurumu Piyango Direktörlüğünden:

Piyango direktörlüğü için 4 tretip yani iki senelik piyango ve iki senelik yıl başı biletleri baskısı açık eksiltme usuliyle 14 Ağustos saat 14 de pazarlığa konulacaktır. İstekli olanlar şartnamesini her gün direktörlük muhasebesinde görebilir. (4457)

SOYDAN

Sünnetçi Ahmed

İkamatgâh ve muayenehanesini Sirkeciden Sultanahmet Yarebatan caddesi 40 numaraya nakleylediğim saygılı müşterilerine bildirir.

Spor Postası

Bugün çıktı. Merakla okuyunuz

HABER

Kalpazanlar Peşinde

Polis Hafiyesi (X : 9) yeni ve çok heyecanlı macerasını bir iki güne kadar anlatmıya başlıyacak

RESİMLER:

FOTO ALI

Büyükadada bir gün

Dünyanın en güzel yerlerinden olan Adalar, bu yıl, halkın evvelki senelerden daha çok rağbetini çekiyor. "Adaları güzelleştirme kurumu,, nun çalışmalarının bir neticesi de sayılabilecek olan bu rağbet herhalde sevinilecek bir haldir.

Resımlerimiz dün Büyükadada çekilmiştir. Tur yolunda araba ile akşam safası, Yörükali plâjında deniz keyfi yapanları gösteriyor.